

Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága
Szegedi Tudományegyetem Háziorvosi Oktató Központja
Intézményvezető: Dr. Pataki Mariann
6000 Kecskemét Piaristák tere 7. Telefon: 514-002 Fax: 76/494-884

GYERMEKVÉDELMI BESZÁMOLÓ 2018.

GYERMEKEK NAPKÖZBENI ELLÁTÁSA CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLTATÁS

https://www.google.hu/search?q=j%C3%A1tsz%C3%B3+gyerekek+k%C3%A9pek&sa=X&biw=1280&bih=893&tbn=isch&source=iu&ictx=1&fir=AulJiPSQPQN6M%253A%252CDxVpZjPHGLPsBM%252C_&usq=A14_kTOhOMT81j2TvSyWYB7MvFRUXD__w&ved=2ahUKEwjZjunrtMfgAhVvposKHSDcAS8Q9QEwAXoECAQQBg#imgdii=1yHsi5VqoJ8PXM:&imgcr=NfVRwA7fW78wVM:

Kecskemét, 2019. február 28.

Dr. Pataki Mariann
intézményvezető

A feladatellátás tartalma:

Szolgáltatás	Oldalszám
Gyermekek napközbeni ellátása	3. oldal
Szakmai munka a bölcsődékben, hitvallásunk	8. oldal
→ Macskacica Bölcsőde	9. oldal
→ Csipcsirip Bölcsőde	14. oldal
→ Csengettyűs Bölcsőde	19. oldal
→ Pöttyös Bölcsőde	23. oldal
→ Aranyhaj Bölcsőde	28. oldal
→ Pöttömke Bölcsőde	35. oldal
→ Pillangó Bölcsőde	40. oldal
→ Katica Bölcsőde	45. oldal
Családsegítés és Gyermejjóléti szolgáltatás	46. oldal
Család- és Gyermejjóléti Szolgálat	46. oldal
Család- és Gyermejjóléti Központ	52. oldal

GYERMEKEK NAPKÖZBENI ELLÁTÁSA

Bölcsődei gondozás

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló, 1997. évi XXXI. Törvény, valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet szabályozza a gyermekek napközbeni ellátásának formáit. Intézményünk a családban nevelkedő, a szülők munkavégzése, betegsége vagy egyéb ok miatt ellátatlan gyermek nappali felügyeletét, gondozását, nevelését napközbeni ellátás keretében biztosítja, a város, különböző területén működő bölcsődei szolgáltatással.

Kecskeméten nyolc bölcsőde, összesen 782 engedélyezett férőhellyel rendelkezik:

Bölcsőde	Címe	Csoportok száma	Férőhelyek száma
MacskacicaBölcsőde	Tóth László sétány 2.	12	150
Csipcsirip Bölcsőde	Forradalom u. 5.	8	102
Csengettyús Bölcsőde	Daróczi köz 16.	6	76
PöttyösBölcsőde	Klapka u. 18.	7	100
AranyhajBölcsőde	Lánchíd u.14.	12	136
PöttömkeBölcsőde	Mátis Kálmán u. 6.	6	76
PillangóBölcsőde	Széchenyi sétány 2.	7	90
KaticaBölcsőde	Agyag utca 4.	4	52
Összesen:		62	782

A bölcsődék szervezetileg az Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatóságához (Kecskemét, Piaristák tere 7.) tartoznak, szakmai önállósággal bíró intézmények.

A családok a számukra legideálisabb helyen található bölcsődét választják ki, körzetesítési kötelelem nélkül.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 46.§ (1) bekezdése értelmében (egészséges gyermek esetén) egy csoportban legfeljebb 12 gyermek nevelhető, gondozható, a (2)bekezdése szerint, a bölcsődei csoportban, ha valamennyi gyermek betöltötte a második életévét legfeljebb 14 gyermek nevelhető, gondozható.Ezzel szemben a megemelkedett igény miatt, átlagosan 14-16 gyermek ellátásáról gondoskodunk csoportonként, melynek oka, hogy a családok anyagi helyzete miatt egyre többen kényszerülnek munkába állni. Jellemzően azonban a napi ellátotti létszám nem haladja meg az engedélyezett csoportonkénti létszámot.

2018 évben 1 bölcsődében (Csipcsirip Bölcsőde), összesen 3 alkalommal fordult elő, hogy a havigondozottikihasználtsági adatok az engedélyezett létszámot meghaladták (103; 106; illetve 107%), azonban a férőhelyszám túllépés az elszámolásban nem szerepel.

Bölcsődéink átlagos gondozottikihasználtsága 2018 évben 74% volt.

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként a családban nevelkedő - 20 hetes - 3 éves - korú gyermekek napközbeni kisgyermekellátását, gondozását és nevelését biztosító szolgáltatás. A gyermek nevelésében a család elsődlegessége mellett a bölcsőde kiegészítő szerepet kap. Végzi a sérült gyermekek korai rehabilitációs célú gondozását a gyermek 6 éves

koráig integrált csoportban. Nevelési tanácsadással segítjük a kisgyermekes családokat. Fontosnak tartjuk, hogy a bölcsőde és a szülők igénye összehangolt legyen.

A személyi és tárgyi feltételek biztosításán túl olyan nevelési légkört alakítunk ki és tartunk fenn, amelyben a gyermek jól érzi magát, szívesen jön a bölcsődébe és optimális testi-lelki fejlődése biztosított. A bölcsőde nyitottságának, családbarát jellegének megőrzése minden dolgozónk elsőrendű feladatai között szerepel. A szülő akkor lesz elégedett a szolgáltatással (alapellátási csoportban, szolgáltatási csoportban), ha nyugodt szívvel hagyja gyermekét a bölcsődében, igényeit maximálisan figyelembe veszik, bizalmas kapcsolatot tud kialakítani a kisgyermeknevelővel a gyermek érdekében, valamint a gyermeke jól fejlődik.

Bölcsődéink jelen állapota

Macs kacicó Bölcsőde:

A több mint 30 éve működő bölcsőde teljes körű felújítása vált szükségessé. Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a TOP-6.2.1-15 „Családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztése” című pályázata keretében megindult a bölcsődénk fejlesztése. A sikeres elbírálását követően az építési munkálatok várhatóan 2019. év elején elindulnak. Az épület nyílászárói elöregedettek, cseréjükéről gondoskodni kell. A bölcsőde teljes épületének belső tisztasági festése, szükségessé vált. A külső homlokzat fa burkolata cserére, felújításra szorul.

Három csoportszoba árnyékolására szolgáló ponyvák elöregedtek, cseréjük esedékes. Három terasz burkolata hiányos, javítása, pótlása szükséges, a balesetveszély elkerülése érdekében. Az udvar részleges füvesítése és a homokozók feletti árnyékolás megoldása (5 db) elengedhetetlen a nyári nagy melegben. Kerítésünk festése lepergett az időjárás viszontagságai miatt, időszerűvé vált festése.

2018 évben már felújításra, tisztasági festésre, mázolásra nem került sor. Az év folyamán csak a legszükségesebb munkálatok kerültek elvégzésre, valamint megkezdődött a felújítási munkálatok első üteméhez szükséges munkaterület biztosítása. Elindult az építkezéssel nem érintett bölcsődei területre történő csoportok átköltöztetése, úgy, hogy a nevelési alapelvek betartásával, az eddigi megszokott szakmai munkát a kisgyermekek lehető legkisebb zavarásával biztosítani tudjuk. A csoportok összevonását a kisgyermekek kor összetételét figyelembe véve terveztük, törekedtünk arra, hogy az új környezet elfogadása minél zökkenőmentesebb legyen.

Csipcsirip Bölcsőde:

Az épület külső lábazata és homlokzata felújításra szorul. Kerítésünk festése megrongálódott, lepergett az időjárás viszontagságai miatt, szükségessé vált a festése. Gyermekhomokozóink magasak (30-40 cm oldal magasságúak, fapaddal borított a peremük) balesetveszélyesek. A 2018-as évben végzett munkák által játszóudvarunk megújult és biztonságosabb lett. A régi térköveinket felszedték, helyette esésvédő, csúszásmentes gumilap borítás került az udvar egy részére.

Csengettyús Bölcsőde:

Az elmúlt években jelentős felújítások történtek bölcsődénkben, pl. megújultak a gyermek fürdőszobák, átépítésre kerültek a fűtés, ill. a vízvezeték csövek. Legutóbb, 2018 év decemberében a tálaló konyhánkban a vízvezeték rendszer kicserélésre került, valamint a csempeburkolat is megújult.

Ezen felújítások alkalmával sajnos csak az adott területen és csak részlegesen lett a fal és a mennyezet lefestve, ezért a többi helyiség és a folyosók tisztasági festése már igencsak szükségessé vált.

Pötytös Bölcsőde:

A nyílászárók cseréjének befejezése /terasz ajtók, bejárati ajtó/, valamint a homlokzat teljes felújítása vált szükségessé. A járdák szétrepedeztek, ezek javítása, a játszóudvar füvesítése és a homokozók árnyékolása fákkal, szükséges. A csoportszobákban a faparketták felületi rétege és lakkozása nagyon megkopott, helyenként elkorhadt, felújításra szorul. A beltéri ajtók kopottak, mázolásuk szükségessé vált. A nyílászárók cseréje után, csak javítási festés történt, a nagy porral járó munkák után az épület belső tisztasági festése szükségessé vált. Az emeleti csoport fürdőszobájában a csempe, járólappal megkopott, hiányos, felújításra szorul. Játszóudvarunkban a szennyvíz akna megszüntetésének és a szennyvíz utcai rácsatlakozásának munkálatai folyamatban vannak.

Aranyhaj Bölcsőde:

A bölcsőde tisztasági festésére, beltéri ajtók cseréjére, a kerítés újra festésére, kerítés alap javítására, valamint az udvar füvesítése és az udvari játékok folyamatos felújítására és pótlására lenne szükség az állagmegóvás érdekében.

Pöttömke Bölcsőde:

A bölcsőde teljes épületének belső tisztasági festése, valamint a játszóudvar rendezése, feltöltése, füvesítése vált sürgetővé.

Pillangó Bölcsőde:

Az intézmény infrastrukturális fejlesztése megtörtént. Az épület jelen állapotban, felújítást követve kifogástalan állapotban van.

Felújítás alkalmával a kerítés lábazatának javítási munkálatainak történtek meg, jelenleg javításra lenne szükség.

2 gyermekcsoport játszó udvara nagyon saras, csúszós felületű, agyagos jellegű maradt a földmunkálatok után, a fű nem marad meg benne, alternatív burkolati megoldásban gondolkodunk a komfortosabb hétköznapokra, a gyermekek környezetének igényes kialakításához. Terep korrekcióra lenne még szükség a csoportok terasza és a játszóudvar szintkülönbségének kiegyenlítése miatt.

A bölcsődék minőségpolitikája

A minőségbiztosítás fontos elemei a személyi és tárgyi feltételek, a dolgozók képzettsége, szakképzése és továbbképzése. A minőségi munka célok kitűzése nélkül nem érhető el, a cél elérése után elemzésre és további javításra, ellenőrzésre van szükség. A napközbeni kisgyermekellátás területén figyelembe kell vennünk a gyermek, a család, a társadalom és a szolgáltató igényeit. A bölcsődében a gyermek, ill. a család a szolgáltatást igénylő, a „vevő”, az ő elégedettsége mutatja a szolgáltató minőségi munkáját.

Alapfeladatok

Szakmai munka:

1. A legkorszerűbb gondozási, nevelési irányelvek alkalmazása.
2. Az igények maximális kielégítése.
3. Az igényelt új szolgáltatások bevezetése.
4. A bölcsődei ellátás összhangba hozása a szükségletekhez és az elvárásokhoz.
5. A szakmai igényesség mellett a tudás, a kisgyermeknevelők alap- és speciális képzése.
6. A minőségi rendszer megvalósítása.

A bölcsődék feladata

A bölcsődékben a gyermekjóléti alapellátás részeként, a családban nevelkedő kisgyermek (20 hetes kortól 3 éves korig) napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését végezzük. A bölcsőde olyan ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által, akár több csoportban nyújt szakszerű gondozást és nevelést.

Feladatunk a harmonikus testi-szellemi fejlődésének a segítése az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével. A szülők kérésére és a szakemberek (orvos, szaktanácsadó, bölcsődevezető, gyógypedagógus) javaslata alapján a gyermekek 4. életévük betöltését követő augusztus 31-ig gondozhatók a bölcsődében. A gyermekek bölcsődében történő elhelyezését a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti a körzeti védőnő, a házi gyermekorvos, család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ és a gyámhatóság is.

Bölcsődéinkben a Szakértői Bizottság javaslata alapján helyet kapnak a sajátos nevelésű igényű gyermekek is. Fő állású gyógypedagógusunk, aki az Aranyhaj Bölcsődében korai fejlesztő munkában is részt vesz - rendszeres szaktanácsadást nyújt a kisgyermeknevelőknek a napi fejlesztési igények kielégítése céljából, rendszeres kapcsolatot tartva a korai fejlesztővel.

Bölcsődéinknek alapfeladatait olyan magas szinten kell ellátni, hogy modell értékű legyen a térségben működtetett, illetve a térségben kialakításra kerülő bölcsődék számára.

Speciális feladatok szervezése

1. Partneri kapcsolatot alakít ki a járáshoz tartozó napközbeni ellátási formákkal.
2. Szakmai megbeszéléseket, tapasztalatcseréket szervez, tanácsokat ad és konzultációs lehetőséget biztosít a területéhez tartozó bölcsődék, napközbeni ellátási formák számára.
3. Szakmai rendezvényeken és társterületek rendezvényein vesz részt.
4. Segítséget nyújt új ellátások megszervezéséhez, új módszerek bevezetéséhez.
5. Gyakorlati helyet biztosít a csecsemőgondozó és kisgyermeknevelő OKJ-s, illetve BA képzésben résztvevőknek.

A bölcsődei nevelés alapelvei:

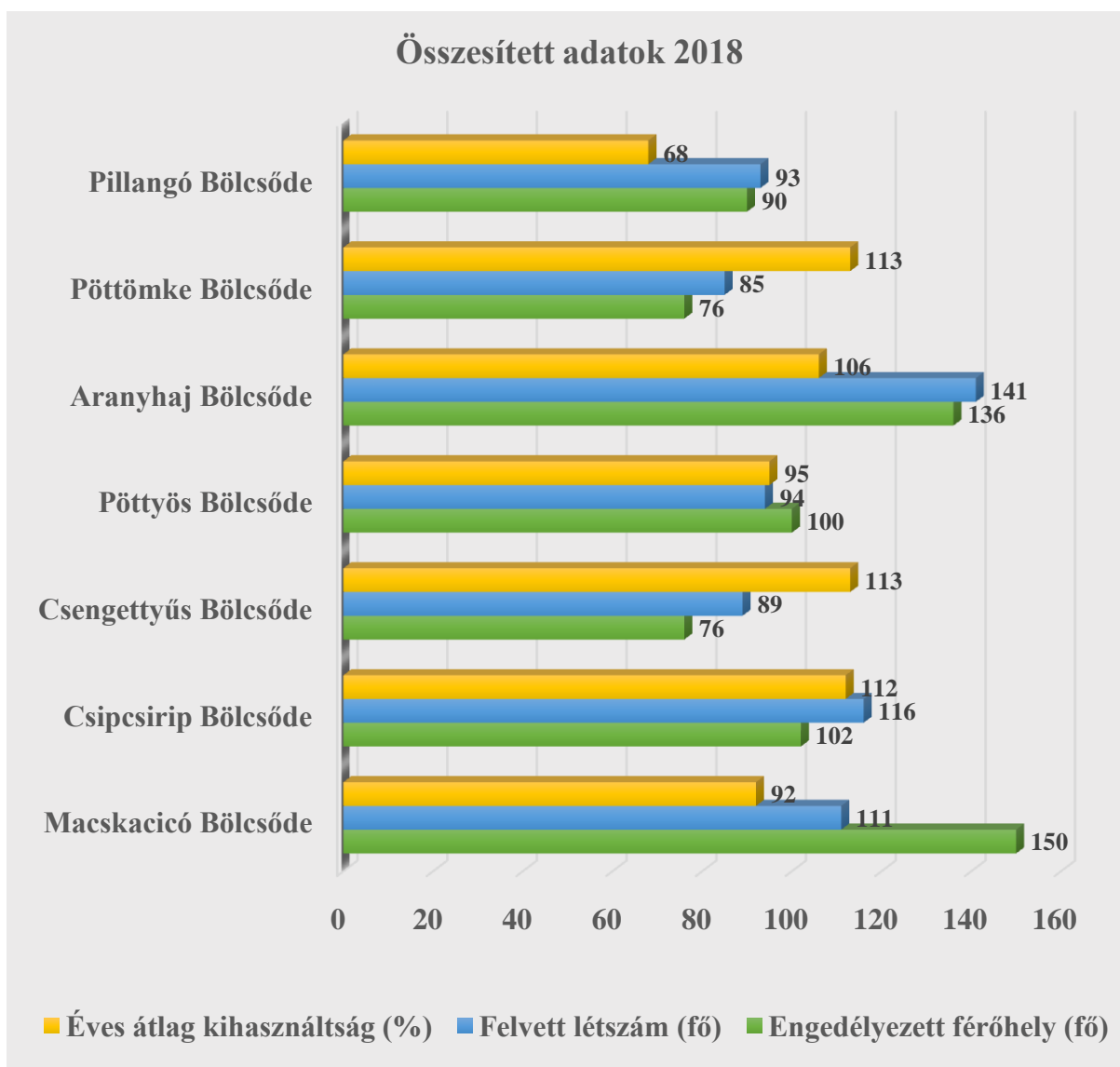
- A család rendszerszemléletű megközelítése
- A koragyermekkorai intervenciós szemlélet befogadása
- A családi nevelés elsődleges tisztelete
- A kisgyermeki személyiség tisztelete
- A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe
- A biztonság és a stabilitás megteremtése
- Fokozatosság megvalósítása
- Egyéni bánásmód érvényesítése
- Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége
- A gyermeki kompetenciaképzés támogatása

2018 év összesített adatai

2018. december 31-én bölcsődénként felvett gyerekek száma

Bölcsőde	Férőhely	Fő
Macskacica Bölcsőde	150	111
Csipcsirip Bölcsőde	102	116
Csengettyűs Bölcsőde	76	85
Pöttyös Bölcsőde	100	98
Aranyhaj Bölcsőde	136	141
Pöttömke Bölcsőde	76	85
Pillangó Bölcsőde	90	105
Összesen:	730	741

2019 év szeptemberére várható a Homokbányán a Katica Bölcsőde átadása, mely 52 férőhellyel emeli meg a gyermekek napközbeni ellátása szolgáltatást.

1. ábra: 2018. év összesített adatai a bölcsődék férőhelyeiről a felvett gyermekek számáról és az éves átlag kihasználtságról

Szakmai munka a bölcsődékben

Bölcsődéink napközbeni ellátást nyújtó intézményként a következő szakmai szempontok szerint működnek:

- gondozás-nevelés egysége,
- egyéni bánásmód és személyi állandóság biztosítása, a saját kisgyermeknevelői rendszerrel. A saját kisgyermeknevelője szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő neveli-gondozza. A saját kisgyermeknevelő rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyerekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a saját kisgyermeknevelő segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.
- a gyermekek egészséges szocializációja és személyiségfejlődése érdekében fontosnak tartjuk a család- bölcsőde kapcsolat megerősítését, az érdeklődő szülők, akik először találkoznak szülőként intézménnyel, rengeteg kérdést tesznek fel, miközben végigkalkulozzuk őket a bölcsődénkben. Sokan több intézményt is felkeresnek, mire meghozzák végleges döntésüket, a beiratkozást illetően.
- a kellemes bölcsődei légkör, a gyermek-centrikus bánásmód, a változatos családi programok vonzerőt jelentenek és fokozzák a szolgáltatásunk iránti bizalmat. A bölcsődénket választó szülők körében örömmel tapasztalunk bizonyos szemléletváltást. Számukra is egyre inkább fontos, hogy gyermekük ne csupán a megfelelő gondozásban-nevelésben részesüljön, hanem annak helyszíne otthonos, harmonikus legyen.

Bölcsődéink hitvallása

A 0-3 éves korosztály nevelésének gondozásának minősége rendkívül meghatározó, hiszen az egészséget, a jólétet, az együttműködés képességét, a szociális készségeket és vágyat mind-mind ezek az élmények befolyásolják. Ebben az időszakban a szellemi, érzelmi és szociális készségek kibontakoztatása a legfontosabb feladat, melyhez egy holisztikus szemléletű a gyermek szükségleteire és jogain alapuló integrált a szülőket és a társszakmákat bevonó programra van szükség. Hisszük, hogy minden gyermek egyedi, megismételhetetlen, akinek joga van derűs, szeretetteljes légkörben, elfogadó környezetben, a közösségben tevékenykedve megkapni mindazokat a fejlesztő hatásokat, melynek segítségével sokoldalú harmonikus személyiség válhat belőle. Arra törekszünk, hogy a gondjainkra bízott gyermekekből a világra nyitott, fogékony, érdeklődő, önállóan gondolkodni tudó emberek váljanak.

Alapfeladaton túli ellátások/szolgáltatások palettája:

Bölcsőde	Alapfeladaton túli ellátások/szolgáltatások
MacskacicaBölcsőde	csoportszoba kiadás
CsipcsiripBölcsőde	időszakos gyermekfelügyelet és játszó csoport, nyújtott nyitva tartás, só-szoba, csoportszoba kiadás
Csengettyűs Bölcsőde	csoportszoba kiadás
Pöttyös Bölcsőde	csoportszoba kiadás
Aranyhaj Bölcsőde	csoportszoba kiadás, időszakos gyermekfelügyelet,
PöttömkeBölcsőde	csoportszoba kiadás
Pillangó Bölcsőde	csoportszoba kiadás
Katica Bölcsőde	a szolgáltatói nyilvántartásba vételt követően csoportszoba kiadást tervezünk

Minden bölcsődében a szülő kérésére igyekszünk helyet biztosítani a sajátos nevelési igényű gyermekek korai fejlesztéséhez.

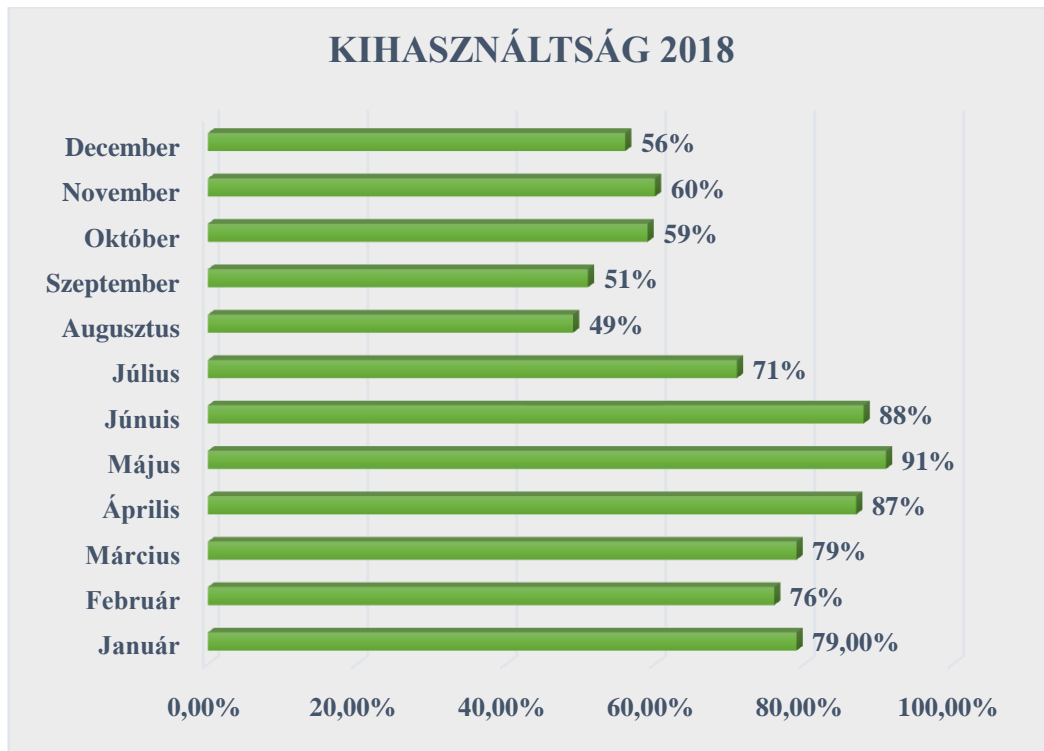
Macskacító Bölcsőde

Kihasználtsággal összefüggő adatok:

Engedélyezett férőhelyek száma 2018-ban: 150 fő

Nyitvatartási napok száma: 223 nap

Gondozási évben teljesített gondozási napok száma: 24096 nap

2. ábra Macskacító Bölcsőde kihasználtsága a 2018-as évben

Éves kihasználtság a gondozotti létszámhoz viszonyítva: 71%

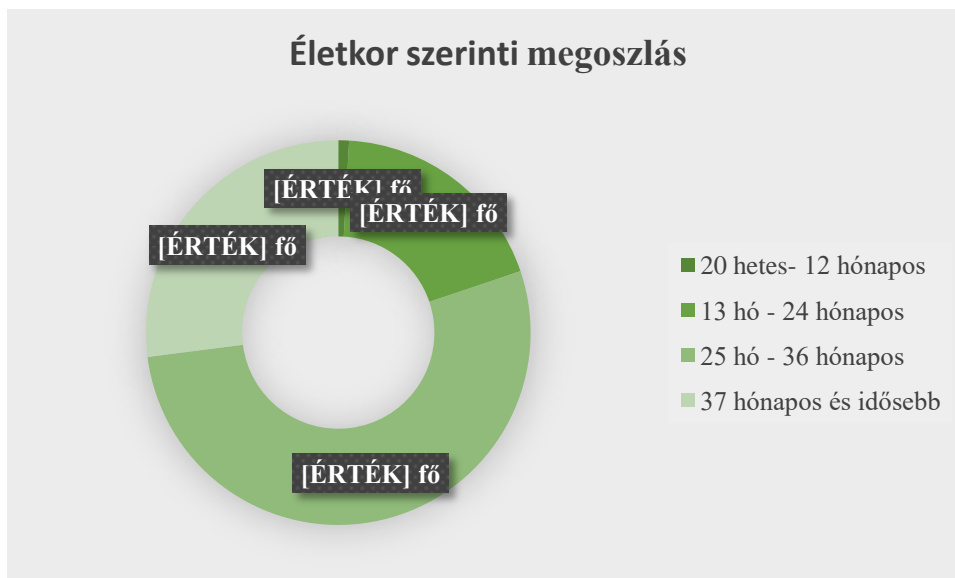
Bölcsődénkbe 2018. december 31-én, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 21/B.§ alapján **78** gyermek részesült **ingyenes étkezésben**.

Ebből:

- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma: 0 fő
- Tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek: 6 fő
- Családjában tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek: 0 fő
- Családjában három vagy több gyermeket nevelnek: 17 fő
- Nevelésbe vett gyermek: 1 fő
- A család jövedelme alapján: 54 fő

Beíratott gyermekek életkor szerinti megoszlása 2018. december 31-én

20 hetes - 12 hónapos:	1 fő
13 hó - 24 hónapos:	21 fő
25 hó - 36 hónapos:	59 fő
37 hónapos és idősebb:	30 fő

3. ábra Beíratott gyermekek életkor szerinti megoszlása 2018 – ban a Macskacícó Bölcsődében

A bölcsőde személyi feltételei

Az intézmény összes dolgozói létszáma 36 fő, ebből szakdolgozók száma 34 fő, technikai dolgozók száma 2 fő- konyhai dolgozó.

Szakmai létszám:

Bölcsőde vezető	1 fő
Kisgyermekgondozó-nevelő	26 fő
Bölcsődei dajka	7 fő

Bölcsődei ünnepeink, rendezvényeink

„Tök-jó nap”

Október 30-án tökös napot szerveztünk a gyerekeknek. Tökös versekkel készültünk (Móricz Zsigmond: Iciri-piciri, Elment Péter tököt venni, Sütőben a tökmag), különböző technikákkal készült képeket alkottak a gyerekek (tökmagragasztás, tökforma színezés stb.). Kisgyermeknevelők töklámpást faragtak, tök tortát és tököt sütöttek, amit együtt elfogyasztottunk.

Márton nap

November 12-én Márton napi zenés mulatságot szerveztünk. Próbáltuk gyermekeink tevékenységét úgy szervezni, hogy kellemes várakozással éljék meg a közelgő ünnepeket. Maguk az ünnepek felnőttek és gyermekek számára az ünnepi előkészületekkel kezdődnek. Különböző technikával alkotott libás képekkel és a hozzá kapcsolódó rövid mondókákkal készültek: (Réce, ruca, vadliba; Egyél libám, egyél már...). Nagyon jó hangulatban telt a nap.

Mikulás

December 6-án, mint minden évben most is ellátogatott bölcsődénkbe a Mikulás. A bölcsődés korú gyermekeknek először meg kell barátkozni-ismerkedni magával a Mikulás alakjával, ezért felkészítjük őket kellőképpen a találkozásra (mesekönyv nézegetés, Mikulást ábrázoló képek színezése stb.). Majd ezt követve eljött a várva várt nap, amikor is megérkezett a gyerekekhez személyesen a Mikulás. A Mikulás közeledtével odaszaladtak az ablakhoz és onnan integettek neki. A gyerekek csak ámultak, mikor bejött a csoportszobákba, a bátrabbak elénekelték az eddig tanult énekeket (Télapó itt van, Hull a pelyhes), majd örömmel fogadták a szaloncukrot, ajándékokat.

Karácsony

Az év egyik legszebb ünnepe a Karácsony, de ezt megelőző négy hét is rejt izgalmakat a gyermekek számára. Megismertettük a gyermekekkel, hogyan várjuk a Karácsonyt, a várakozás idejében adventi koszorú készült. A gyerekekkel közösen ünneplőbe öltöztettük a csoportszobákat. A Karácsony a család fontos ünnepe, ezért ha csak lehetett a szülőket is bevontuk a készülődésbe. Így mind a 12 csoportnak lett külön karácsonyfája és a fa alá is került ajándék.

Farsang

Február 13-án, kedden tartottuk a gyerekek kedvenc tavaszváró multságát, a farsangot. Farsangi dalokkal, mondókákkal ismertettük meg a gyerekeket (Itt a farsang áll a bál, Járjunk táncot stb.), feldíszítettük a csoportszobákat mókás képekkel, szalagokkal, lampionokkal, álarcokkal. Bölcsődénkben egész napos a tánc, zene, móka, kacagás, s akinek kedve tartja mindezt jelmezben tehet. Programunkat színesítettük arcfestős, lufi hajtogató bohócokkal, és a táncot gitáros muzsika kísérte.

Nyílt nap

Április 14-én szombat délelőtt hagyományteremtő bölcsődekóstolgotó nyílt napot szerveztünk a leendő bölcsődés gyermekek és szüleik számára. Nagy számban érkeztek már kora délelőtt az érdeklődők. Megtekinthették a csoportszobákat, kipróbálhatták a játékokat, és a felmerülő kérdéseikre is válaszokat kaptak a szülők. Kolléganőkkkel többféle alkotó tevékenységet kipróbálhattak a gyerekek, (tésztalánc fűzése, textil képek ragasztása, szivacsfestés stb.) a szülők is szívesen kapcsolódtak be a játékokba.

Húsvét

Húsvétra a gyerekekkel tojásokat festettünk, különböző technikákkal. A csoportszobában új díszeket készítettünk, ami a tavaszi hangulat mellé már a Húsvét közeledtét is jelezte (tojások, bárányok, nyulak, barkák, aranyesők festése, ragasztása). Mondókákat, verseket, énekeket énekeltünk a húsvétról és a nyulakról (Nyuszi fülét hegyezi, Tapsifüles nyuszikának igen sok a dolga... stb.). Az előre elkészített ajándékokat gondosan elrejtettük a játszódudvaron a bokrok közé és a fűbe. Hazafelé a gyerekek csillogó szemmel mesélték a csoki tojás keresését.

Anyák napja

Az év egyik legszebb ünnepe, hiszen az édesanyákat, életünk egyik legfontosabb szereplőjét ünnepeljük. Az anyák napi ünnepségre már hetekkel korábban készülődtünk. Minden gyermek örömmel tanulta a rövid verseket, énekeket az édesanyákról (Kicsi vagyok én, Orgona ága, Az én szívem kisóra stb.). Ajándékokat készítettünk közösen a gyerekekkel (gipszlenyomatot a kezükről, szív alakú piros kartonra tenyérlenyomat).

Gyermeknap, Évbúcsúztató, Családi nap

Július 5-én egész délutános programot szerveztünk a családok részére. Gyermek a kisgyermeknevelőkkel együtt hetek óta ismételtetik a gondozási évben tanult verseket, mondókákat, énekeket, körjátékokat, játékos tornákat, hogy egy csokornyit bemutassanak szüleiknek, mivel is töltötték napjaikat a bölcsődében. Az óvodába menő gyermekektől itt búcsúztunk el. Igyekeztünk érdekes programokkal gazdagítani a délutánt, így rendőrautó és motor, valamint mentőautó kipróbálására is adódott lehetőség. Az arcfestés, a lufi állatok hajtogatása most is szórakoztató, látványos színfoltja volt a rendezvénynek. Nagy örömünkre szép számban vettek részt a szülők, nagyszülők a bölcsőde által szervezett rendezvényen. Rengeteg fénykép és videó őrzi az örömteli eseményeket.

Születésnapok

Egy évben egyszer, minden kisgyermekre rákerül a sor, amikor csak öt ünnepeljük, ő a legfontosabb. Erre az alkalomra ünnepi tortát hoznak a gyermekek szülei gyertyával, mellyel megkínálhatja társait. Születésnap énekekkel (Boldog születésnapot, Ég a gyertya ég), apró ajándékkal köszöntjük őket.

Papírgyűjtés

Bölcsődénkben ősszel szerveztünk papírgyűjtést. A szülők és a dolgozók egyaránt nagyon lelkesek voltak, már a meghirdetett esemény előtt, hetekkel korábban kezdték hordani a felajánlott újságpapírokat. Ez alkalommal is nagy mennyiségű papír gyűlt össze. A kapott pénzen gyermekek játékkészletét tudtuk bővíteni, színesíteni. A környezetbarát, környezeti nevelési tevékenységet fejlesztő magatartás kialakítása a célunk már kora gyermekkorban.

Bölcsődei dolgozók napja

Április 21-én, az ünnep alkalmából, mely elismeri szakmánkat, ellátogattunk Visegrádra, ahol megnéztük a várat és a királyi palotát, majd komppal átmentünk Nagymarosra. Ez a nap nevelés-gondozás nélküli munkanap volt, ügyeleti ellátást nem kértek a szülők. Kolleganókkal együtt, tartalmasan töltöttük el a napot.

Érdekképviseleti fórum

Bölcsődénkben a nevelési év elején, éves ülés alkalmával, megtörtént az Érdekképviseleti Fórum megválasztott tagjaival a bölcsődénket érintő kérdések átbeszélése. Az ellátottak ügyében jogi panasz nem érkezett az év folyamán.

Kapcsolattartás

Szülői értekezleteken az új szülőket részletesen tájékoztatjuk a bölcsődében folyó munkáról. A bölcsődei nevelés, a beszoktatás, a kisgyermek és a kisgyermeknevelő között alakuló érzelmi kapcsolatok megteremtéséről. Az új környezet, napirend elfogadásáról, a közösségbe való beilleszkedés elősegítéséről.

Nagy érdeklődésre tekintettel, idén is tájékoztatást kaptak a szülők az óvodai beiratkozással kapcsolatban szülői értekezlet formájában, amin részt vett az Árpádvárosi óvoda vezetője és a leendő kis csoportos óvónők, meghívott vendégként. Bölcsődénkben tartott szülői értekezleten bemutatták az óvoda nevelési programját és ismertették a beiratkozással kapcsolatos fontos tudnivalókat.

Célok, eredmények

A bölcsődébe járó gyermekek óvodás korukra megfelelő önállósággal, gazdag ismeretekkel rendelkeznek. A kis közösségekben már lehetőség van a társkapcsolatok és a szociális képességek fejlődésére. Mindezt a kisgyermeknevelők meleg, szeretetteljes odafigyeléssel, a

gyermek egyéni és életkori sajátosságait figyelembe véve érik el. A bölcsődés kor végére sok területen önálló a gyermek. Egyedül vagy kis segítséggel étkezik, öltözködik, tisztálkodik. Nemcsak felnőtt társaságban érzi jól magát, szívesen játszik társaival is. Jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent számára nehézséget. Környezete iránt nyitott, érdeklődő, szívesen vesz részt közös tevékenységekben. Elsősorban verbálisan kommunikál, gazdag a szókincse, beszéde nyelvtani struktúrája kialakulóban van. Többségük megbízhatóan szobatiszta.

Képzések, önképzések

„Színház pedagógiai és drámapedagógiai elemek alkalmazása a kisgyermeknevelők sikeresebb szakmai munkájáért” - című akkreditált képzésen 2 fő dolgozónk vett részt, „A hatékony segítői kommunikáció” című akkreditált képzésen 5 fő vett részt. Az ott szerzett tudást, gyakorlati tapasztalatokat önképzés keretében megosztották velünk a résztvevők. Két kolleganónk vesz részt főiskolai képzésben, kisgyermeknevelői szakon BA szinten.

Önképzések témái

Január: Ételallergiás gyermek ellátása, egyéni bánásmód keretében,

Február: A mese, vers, mondóka, bábjelentősége a gyermek beszédfejlődésében,

Március: Szobatisztaságra nevelés, higiénés szabályok megismertetése,

Április: Ének-zene, mondóka, dúdoló, altató, térden lovagoltató, tapsoltató, ölben hintáztató, lépegető stb. bemutatása Zenei nevelés, ritmusfejlesztés 2-3 éves korban,

Május: Család és bölcsőde kapcsolata,

Június: Óvoda-bölcsőde kapcsolat - Óvodára való felkészítés, tapasztalatok,

Július: Viselkedési szabályok, társaskapcsolatok, gyermekkori agresszió,

Augusztus: Egészségvédelem, prevenció,

Szeptember: Folyamatos beszoktatás, elméleti alapjai, gyakorlati megoldások, sikerek és nehézségek,

Október: Gondozás-nevelés egysége, kisgyermekkori kompetencia,

November: Játéktevékenység, játékeszközök helyes elhelyezése a szobában, játékmotiváció a csoportban. Kreatív játékörök,

December: Nehezen szocializálható gyermek a csoportban. Autisztikus tünetek észlelése-hogyan segítsük a csoportba e gyermekeket.

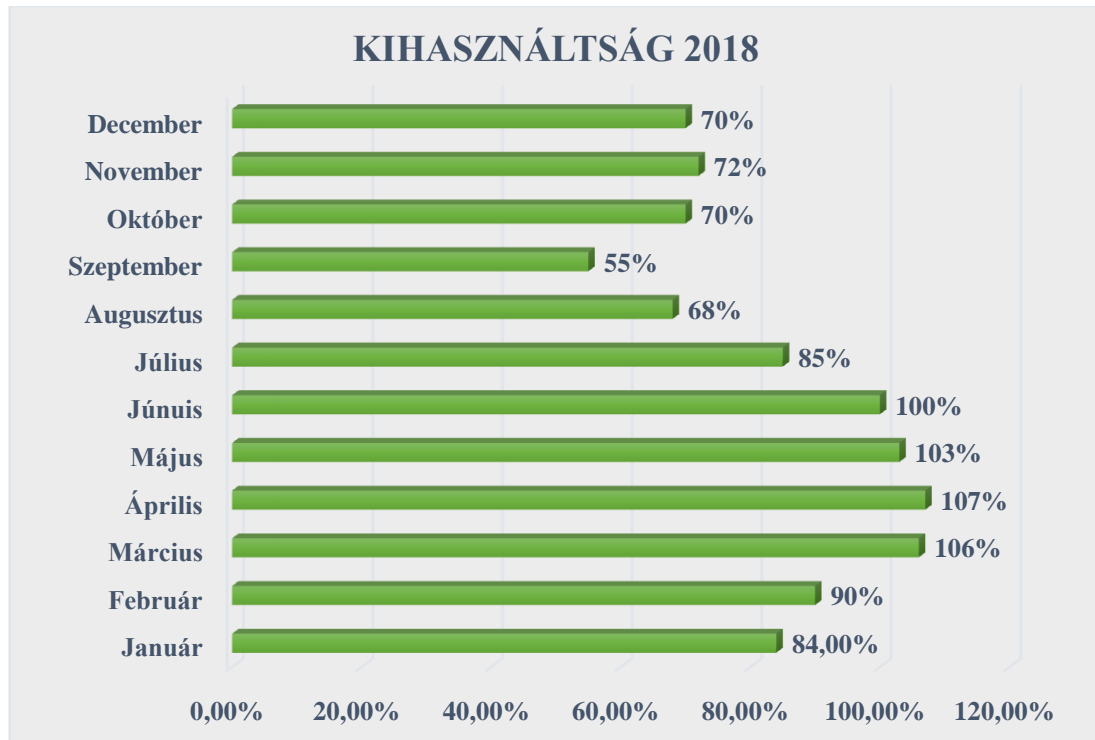
Csipcsirip Bölcsőde

Kihasználtsággal összefüggő adatok:

- Engedélyezett férőhelyek száma 2018-ban: 102 fő
- Nyitvatartási napok száma 223 nap
- Gondozási évben teljesített gondozási napok száma: 18 998

Szolgáltatásaink:

- 1 időszakos gyermekfelügyelet és
- 1 játszó csoportunk szolgáltatásként

4. ábra Csipcsirip Bölcsőde kihasználtsága a 2018-as évben

Éves kihasználtság a gondozotti létszámhoz viszonyítva: 84%

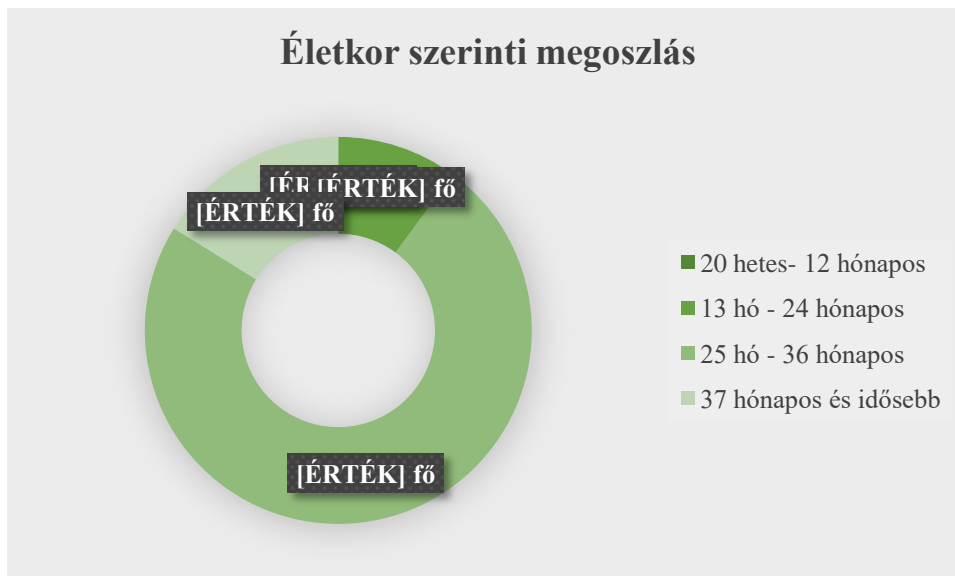
Bölcsődénkben 2018. december 31-én, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 151§ alapján **76** gyermek részesült **ingyenes étkezésben**.

Ebből:

- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma: 0 fő
- Tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek: 1 fő
- Családjában tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek: 0 fő
- Családjában három vagy több gyermeket nevelnek: 19 fő
- A család jövedelme alapján: 56 fő

A gyermekek életkori megoszlása 2018. december 31-én

20 hetes - 12 hónapos:	0 fő
13 hó - 24 hónapos:	10 fő
25 hó - 36 hónapos:	73 fő
37 hónapos és idősebb:	16 fő

5. ábra Beíratott gyermekek életkor szerinti megoszlása 2018-ban a Csipcsirip Bölcsődében

A bölcsőde személyi feltételei

A bölcsődében foglalkoztatottak száma 29 fő. Szakmai létszám 27 fő, technikai dolgozók száma 2 fő (2 fő konyhai kisegítő).

Szakmai létszám:

Bölcsőde vezető	1 fő
Kisgyermekgondozó-nevelő	21 fő
Bölcsődei dajka	5 fő

Szakmai munkánkban egész évben folyamatosan biztosítottuk az egységes gondozás-nevelés elvét, a gyermek személyi- és tárgyi állandóságát. A nevelés lehetséges alkalmainak, helyzeteinek optimális kihasználására törekedtünk, a gyermek nevelése, fejlődésének támogatása érdekében. Fontosnak tartottuk a személyre szóló bánásmódot, a gyerekek egyéni sajátosságaihoz, igényeihez igazodó gondozást, nevelést.

Célunk az volt, hogy a kisgyermek szívesen járjon bölcsődénkbe, örömmel kapcsolódjon be a közös tevékenységekbe.

2018-as évben a nevelési programunkban nagy hangsúlyt kapott a **családok és a bölcsődekapcsolatának erősítése, támogatása**. Kiemelt célként fogalmaztuk meg a **vers, a mese jelentőségét** a kisgyermek életében. A vers, a mese segíti az önálló véleményalkotást. A beszédkészségen kívül fejlődik a gyermek gondolkodása, képzelete, emlékezete. A gyermekek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesznek szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetőség.

Bölcsődénkben, mint mindig a **farsangi mulatságot** a szülőkkel együtt tartottuk. Ez a délutáni mulatság most is nagyon jól sikerült.

Március végén a családokkal együtt ünnepeltük meg **Húsvét napját**. Nevelőink előre a bölcsőde udvarán elhelyezték, elrejtették a csoki tojásokat, amit a gyerekek délután a szülőkkel együtt énekelve kerestek meg. Minden kisgyermek kapott kiskosarat, ezekbe rakosgatták a megtalált csokikat. A kisfiúk a megtanult locsoló versekkel köszöntötték a lányokat, akik nevetve engedték meg, hogy meglocsolják őket a jó illatú kölnikkel. A

csoporszobákban közösen festettek, ragasztottak különböző nyuszi, tojás, barka, báránka figurákat. Vidám, örömteli hangulatban telt el a délután.

Hagyományként most is a családokkal együtt ünnepeltük a **Föld Napját**. Szülőkkel és a gyermekekkel együtt nagyon sok egynyári virágot ültettünk el, színesebbé téve udvarunkat.

Júniusban **családi délután** keretében búcsúztattuk az óvodába készülő kisgyermekünket. Ez a nap csak róluk és értük szólt. Búcsúztatónkat szintén, már hagyományként a Móra Ferenc Általános Iskola **Kikelet néptánc csoportja** nyitotta meg. Műsoruk nagy sikert aratott vendégeink körében.

Ezután 25 darab hófehér galambot engedett fel az égbe meghívott vendégünk. Érdeklődve és csodálattal néztük, ahogyan egyre nagyobb körben keringve szálltak fel a magasba. Vendégeink kipróbálhattak különböző járműveket például a rendőr motorokat, a katonai autót és a traktort. Rendezvényünk ideje alatt a bátrabb gyermekek trambulínon ugrálhattak, kis pónikon lovagolhattak. Estig tartó rendezvényünk mindenki örömére jól sikerült.

Októberben családi délután keretében **ősz köszöntőt** tartottunk, kukoricát fosztottunk, morzsoltunk, a nyers kukoricacsöveket megfőztük és közösen elfogyasztottuk. Az őszi gyümölcsöket kosarakban, tálakban elhelyezve kínáltuk kóstolásra. Nagyon sok szőlő és sült sütőtök fogyott. Gyerekek és felnőttek közösen préselték ki a gyümölcsöket és zöldségeket pl: almát, sárgarépat, a friss leveket ezután jóízűen el is fogyasztották. A délután folyamán sok szép alkotás is készült, csuhéból babák, gesztenyéből különböző figurák.

Idén is gyermekeink izgatottan várták a **Mikulást**. Sok-sok éneket, mondókát tanultak. Mint mindig most is írtak levelet, különböző technikákkal. Készült például ragasztással kívánság zsák, ide a nevelők által kivágott kis fényképeket ragasztottak pl: csoki, kisautó, baba, póniló stb.

Decemberben új programként szerveztünk **„baba ringatót”**, ezt családi délután keretében tartottuk meg, e programunkat szeretnénk hagyománnyá tenni. Nevelőink a nap mint nap használt dalokból, mondókákból felkészültek erre a délutánra. A gyerekek által már ismert énekeket, mondókákat, höcögteőket, verseket előre összeírták a szülők részére, ötletes meghívó formájában. Különféle hangszereket készítettek elő például csörgőket, kasztanyettákat, rumba tököket, csörgő karikákat, kereplőket, xilofonokat. Célunk az volt, hogy az anyukáknak át tudjuk adni az éneklés örömét. Mintát akartunk nyújtani, hogy az ölbéli játékokkal, mondókákkal, énekekkel minél korábban és gyakrabban tudják fejleszteni gyermekeik zenei érzékét, beszédképességét. A közös éneklés segíti az anya és gyermeke közötti kapcsolat elmélyítését. A baba ringató foglalkozás vidám, jó hangulatban telt el.

Karácsonyi ünnepségünket az **adventi készülődés** előzte meg. Hagyomány már, hogy családi délután keretében mézeskalács tésztát gyúrunk és sütünk, amit sok kicsi kéz nagy lelkesedéssel nyújt és formáz. Meghitt, békés hangulatú délutánon éneklés közben készültek el az adventi koszorúk is.

Szolgáltatásaink:

- időszakos gyermekfelügyelet,
  - játzó csoport,
  - só-szobai ellátás,
  - nyújtott nyitva-tartás (5.30-19.00),
  - csoportszoba kiadás.
-
- **Időszakos gyermekfelügyelet**

Szolgáltatásunk lehetőséget biztosít azoknak a családoknak, akiknek gyermeke nem jár bölcsődébe, de bizonyos időszakokban szeretnék olyan gyermektársak közé vinni, ahol

nyugodt, biztonságos környezetben, tapasztalatokat szerezhetnek a társkapcsolatok kialakításában.

Az időszakos bölcsődei elhelyezés igénybevétele esetén is a kisgyermek beszoktatása fokozatosan, szülővel történt. Napi szinten úgy alakítottuk ki a csoportokat, hogy a gyermekek állandóságát biztosítottuk. Kisgyermeknevelőink egész évben ötletes, kreatív foglalkozásokba vonták be a kisgyermeket. Mondókákkal, versekkel, énekekkel ismertették meg őket. Az év során folyamatosan biztosítottuk a nyugodt, szeretetteljes légkört, a harmonikus fejlődés feltételeit az egyéni sajátosságok figyelembevétele mellett. A családokat igyekeztünk bevonni a bölcsődében megtartott programokba

2018-ban 60 fő kisgyermek vette igénybe a szolgáltatást 9020 órában.

- **Játszócsoporthoz**

Játszócsoporthozunk egész évben lehetőséget biztosított arra, hogy a gyermekek szüleikkel együtt játszhasznaljanak. Olyan hasznos időeltöltésre volt mód, amely segítette elmélyíteni a szülő-gyermek kapcsolatát. Szívesen kapcsolódtak be a beszélgetésekbe, játékokba, a változatos alkotótevékenységekbe. Alkotás során nem csak a kisgyermek, de a szülei is élményhez jutottak és minden alkalommal, örömmel várták az újabb ötleteket, lehetőségeket. A játszósobai szolgáltatásnál is nagy hangsúlyt fektettünk a személyi állandóságra, a kiszámíthatóságra. Arra törekedtünk, hogy a gyermekekben ébredjen fel a kíváncsiság társaik és környezetük iránt. A játéktevékenységek során az önkéntesség és a választhatóság elve érvényesült.

2018-ban 182 fő kisgyermek vette igénybe a szolgáltatást 1814 órában.

- **Só- szobai ellátás:**

Az ellátást alapfeladatként biztosítjuk, kisgyermeknevelővel a bölcsődés gyermekek számára. A csoportok előre egyeztetett időpontokban veszik igénybe a só- szobát kúraszerűen, két héten keresztül, naponta 20-20 percre. Ilyenkor alkalom nyílik a saját nevelőnővel történő elmélyültebb játéktevékenységre. Különböző alkotó játéktevékenységet végezhetnek itt, rajzolnak, gyurmáznak, mesekönyvet nézegetnek. A somandrin inhalációs só terápia preventív hatású, másrészt a kialakult tüneteket jelentősen csökkenti. A szülők részéről is igény mutatkozik erre a szolgáltatási formára.

Szolgáltatásként 2018-ban 1 gyermek vette igénybe.

2018-ban az alábbi szolgáltatásra nem volt igény:

- Nyújtott nyitva-tartás
- Csoportszoba kiadás

Szolgáltatásainkat igyekeztünk egész évben a családok igényeinek megfelelően működtetni.

Bölcsődénkben **Érdekképviseleti Fórum** működik. Az ellátottak ügyében jogi panasz nem érkezett az év folyamán.

Játszóudvarunk megújult és biztonságosabb lett. A régi térköveinket felszedték, helyére csúszásmentes, biztonságos gumilap került. Udvari játékkészletünk két színes babaházzal bővült, amit gyermekeink nagy örömmel vettek birtokba.

Ebben az évben is szervezetünk **papírgyűjtést**. A szülők nagyon lelkesek voltak, már a meghirdetett esemény előtt, hetekkel korábban kezdték hordani a felajánlott, újra hasznosítható anyagokat.

Bölcsődék Napjána **Jakabszállási Pöttömkerth bölcsőde** dolgozóit láttuk vendégül. Ajándékkal is készültek, gyerekekkel közösen alkotott faliképet kaptunk. Míg bográcsban főtt az ebéd, addig a vendégek megtekintették bölcsődénket és szakmai munkánkról beszélgettünk. Kvíz játékot is szerveztünk erre a napra, ami nagyon jó hangulatban telt.

Májusban **nyugdíjasainkat** hívtuk meg vendégségbe. A nyugdíjas találkozóra sokan eljöttek, egy tartalmas délutánt töltöttünk el együtt. Érdeklődve nézték meg a bölcsődét, a csoportszobákat, felidéztek, hogy régen ők milyen körülmények között dolgoztak, anekdotákat meséltek.

Kapcsolattartás:

- Társintézményekkel,
- Forradalom utcai óvodával
- Móra Ferenc Általános Iskolával
- Védőnői Szolgálattal
- Család és Gyermekjóléti Központtal

Képzések, önképzések

Pontszerző akkreditált képzésen 4 szakdolgozó vett részt ebben az évben. Egy kisgyermeknevelőnk az Eötvös József Főiskolán kisgyermeknevelő BA képzésen diplomát szerzett.

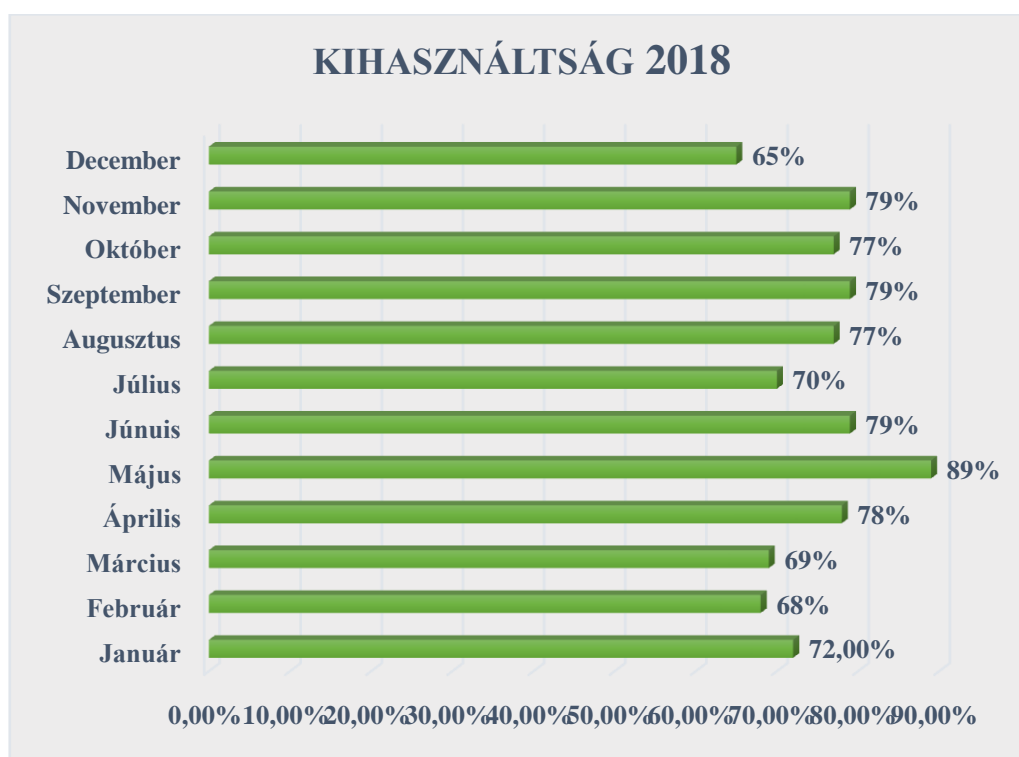
Szervezett önképzések alkalmával, havi egy alkalommal a szakmához kapcsolódó érdekes témában készültek fel kisgyermeknevelőink. Miután ismereteiket megosztották, és átadták, mindenki bekapcsolódott és hozzászólt a témakörhöz. Az év során feldolgozásra került többek között a jelzőrendszer és annak fontossága, a mondóka, vers hatása a gyermek beszédfejlődésére, és a gyermekbalesetek és azok megelőzése.

Csengettyűs Bölcsőde

Kihasznátsággal összefüggő adatok:

- Engedélyezett férőhelyek száma 2018-ban: 76 fő
- Nyitvatartási napok száma 223 nap
- Gondozási évben teljesített gondozási napok száma: 14 377

Bölcsődénkben 6 csoportszoba működik, csoportonként változó létszámmal. A csoportok beosztása korcsoportokként történik, így segítve a kolléganők szakmai munkájának minőségét és a gyerekek bölcsődei életét. A 2018. év decemberi csoport létszámok: 3 csoport 14 fős, ebből 2 csoportban lévő gyerekek 2 év alattiak, a harmadikban pedig SNI gyermeket gondozunk, 2 csoport 16 fős és egy csoportunk 15 fős, így a decemberi létszámunk összesen: 89 fő.

6. ábra Csengettyűs Bölcsőde kihasználtsága a 2018-as évben

Éves kihasználtság a gondozotti létszámhoz viszonyítva: 75 %.

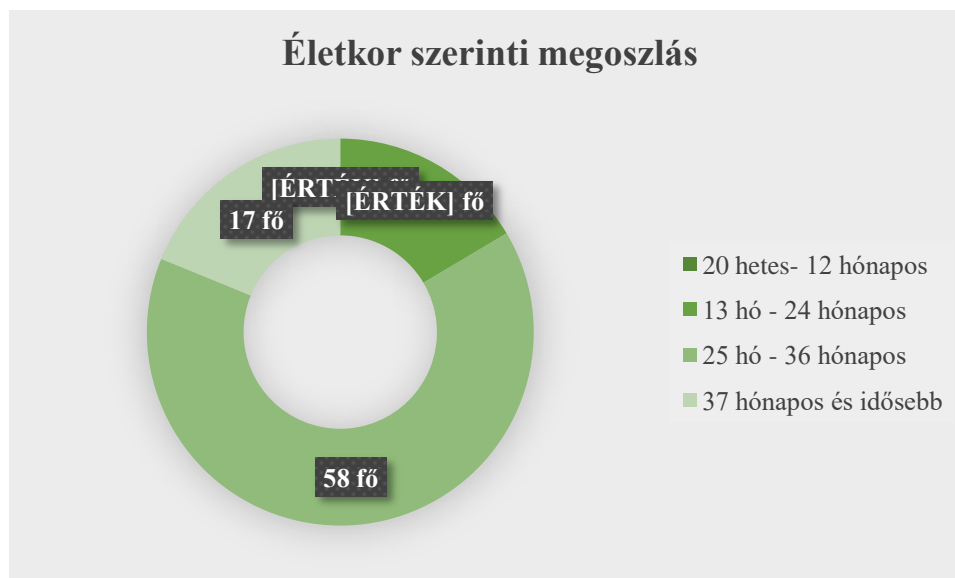
Bölcsődénkbe 2018. december 31-én, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 21/B.§ alapján **64** gyermek részesült **ingyenes étkezésben**.

Ebből:

- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma: 0 fő
- Tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek: 2 fő
- Családjában tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek: 1 fő
- Családjában három vagy több gyermeket nevelnek: 16 fő
- Nevelésbe vett gyermek: 0 fő
- A család jövedelme alapján: 45 fő

Beíratott gyermekek életkori megoszlása 2018. december 31-én

20 hetes – 12 hónapos:	0 fő
13 hó – 24 hónapos:	14 fő
25 hó – 36 hónapos:	58 fő
37 hónapos és idősebb:	17 fő

7. ábra Beíratott gyermekek életkor szerinti megoszlása 2018 évben a Csengettyűs Bölcsődében

A bölcsőde személyi feltételei

A bölcsődében foglalkoztatottak száma 20 fő. Szakmai létszám 18 fő, technikai dolgozók száma 2 fő (2 fő konyhai kisegítő).

Szakmai létszám:

Bölcsőde vezető	1 fő
Kisgyermekgondozó-nevelő	14 fő
Bölcsődei dajka	3 fő

Nevelői módszerünkben a pozitívumokra való törekvés, elismerés a döntő. Bölcsődénkben tudatosan tervezett programok kapcsolódnak a szakmai munkánkhoz, a kisgyermeknevelők az éves munkatervük alapján dolgozzák fel az évszakok, ünnepek változatosságát a csoportjukba járó gyermekek életkorát figyelembe véve. Megteremtjük az egyes ünnepek hangulatos atmoszféráját, élményekhez juttatjuk a gyerekeket az érzelmi nevelés, élménypedagógia által. Olyan nevelési körülményeket szeretnénk teremteni a gyermekek részére, amely elősegíti a testi – lelki, intellektuális fejlődésüket. Igyekszünk rugalmasan, a családok igényeinek megfelelően nyújtani a szolgáltatásainkat, ugyanakkor szem előtt kívánjuk tartani a családi, jó hangulatú bölcsődei légkör megteremtését, ahol nemcsak a gyermekek, hanem a felnőttek is jól érzik magukat és „sajátjuknak” tartják és vallják munkahelyüket.

Rendezvényeink

2018-ban az év első rendezvénye a **farsangi bál** volt, februárban. A gyerekek már 2-3 héttel korábban készülődtek a kisgyermeknevelőkkel együtt a télbúcsúztatóra. A csoportokba

felkerültek az ilyenkor szokásos színes dekorációk, készültek farsangi szemüvegek, álarcok. Vidám farsangi verseket, mondókákat tanultak. A farsang napján az egész bölcsőde egy hatalmas játszóházzá alakult, a gyerekek is és a kisgyermeknevelők is jelmezbe öltöztek.

Az óvodába menő gyerekek szülei számára márciusban tartottunk közös **szülői értekezletet**, először mi, bölcsődei szakemberek beszélgettünk az érdeklődő szülőkkel a gyerekek fejlettségi szintjéről, illetve arról, hogy mi hogyan készítjük fel az óvodára, az óvodai életre a gyerekeket, hogyan tudjuk segíteni a minél zökkenő mentesebb óvoda kezdést. Majd megérkezett a Corvina Iskola Óvoda néhány munkatársa, óvoda vezető és óvónők, a Ceglédi úti és az Ifjúság úti óvodákból. Ők röviden tájékoztatták a szülőket a munkatervükről, ill. arról, hogy hogyan folyik a nevelés intézményünkben, majd válaszoltak a szülők feltett kérdéseire.

Március végén **Húsvét** alkalmával a kisgyermeknevelők által készített ajándékokat izgatottan kutatták, keresték a gyerekek a fűben, nagy örömmel találtak rá a csoki tojásra, apró ajándékokra, majd egyik kolléganőnk jóvoltából élő nyuszt is tudtak a bátrabbak simogatni.

Május elején különböző **anyák napi** ajándékok készítésével kedveskedtek a kisgyermeknevelők és a gyerekek az édesanyáknak. pl. a gyerekek kézlényomatával, papírszívbe rajzolt alkotásokkal, majd az ünnephez legközelebb eső délutánon a kisgyermeknevelő kolléganők segítségével egy rövidke vers elmondásával együtt átadták az előzőekben megalkotott ajándékot az édesanyáknak.

Júniusban tartottuk a hagyományos **évvárónkat**, minden csoport egyszerre búcsúzott a bölcsődétől, szülők, nagyszülők társaságában. Mivel bölcsődénk udvara nagy, ligetes, bőséges helyet kínálva közös játéknak, az uzsonna után szívesen játszottak együtt a szülők és gyermekeik. Lehetőség nyílt egyik udvarrésről vándorolni, szomszédolni a másik udvarra, amit a „dolgos” hétköznapiak során nem látogathatnak meg a gyerekek, hiszen minden csoportnak saját udvarrésze van.

November második szombatján tartottuk az immár hagyományosnak mondható **családi munka- napunkat**. Szinte évről évre egyre több szülő, nagyszülő vesz részt ezen a dolgos napon. Ragyogóan sütött a nap, a hőmérséklet kellemes volt a munkálatokhoz. A megjelent szülőkkel, nagyszülőkkel, a játszóudvart varázsoltuk át, a régi, elavult, udvari fa játékokat elbontottuk és előkészítettük az újonnan érkező játszótéri játékeszközöknek a terepet.

Decemberben két jeles ünnepet tartottunk meg: a **Télapót és a Karácsonyt**. Ennek a két ünnepnek a megünneplése is eltért az eddigiektől. December 05-én délután a Ceglédi úti óvodások jöttek vendégségbe, népi játékokat és néhány vidám télapós éneket énekelni, lelkesen hallgattuk őket a szülőkkel együtt, színesítve ezzel is ünnepünket. Természetesen a nagyszakállú Télapó is a közönség soraiban foglalt helyet, így a szülők közvetlen közléről látták, tapasztalhatták meg, hogy a gyermekük milyen csillogó szemmel nézi a Télapót, ill. a nagyobb gyerekek énekét, táncát. A Télapó megajándékozott mindenkit, sőt hatalmas dicséretet kapott az a kisgyerek, aki önállóan is verselt, vagy énekelt a messziről jött vendégnek.

A karácsonyi ünnep hangulatát, meghittségét meghagytuk a családok számára, ezért a bölcsődében csak ráhangolódott minden kisgyerek és kisgyermeknevelő erre az ünnepre. A csoportszobák ünnepi díszbe öltöztek, a gyerekek pedig apró karácsonyfadíszeket készítettek az otthoni karácsonyfájukra.

Nyílt napot tartottunk áprilisban, a leendő bölcsődések és szüleik számára. A „Bölcsődekóstolgot” napot mindig nagy izgalommal várjuk a kisgyermeknevelőkkel, együtt készülünk „elvarázsolni” a következő generációt. Minden csoportban más és más lehetőséget próbálhatnak ki a gyerekek /pl. ragasztás, gyurmázás, tépés/. A bölcsődében sokféle új játékkal találkozhat az otthonról érkező kisgyermek, ami felkelti az érdeklődését. Fantasztikus érzés az is, amikor az első gyermekes szülők maguk is egy kicsit gyerekké válnak, ők is ugyanúgy felfedezik az új, vagy néha már megkopott, de ismerős játékokat. Rendkívül kellemes ez a nap mindenki számára, ilyenkor van elegendő időnk a szülők által feltett rengeteg kérdés megválaszolására.

Szintén ebben a hónapban tartottuk meg a **Bölcsődék Napját**. Ezen a napon a mi bölcsődénk volt a városban az ügyeletes intézmény, lett is „vendégünk” a többi bölcsődéből. Akik nem a gyermekek ellátásával foglalkoztak e napon, kötetlenül beszélgettek és társasjátékoztunk a nap folyamán.

Só szoba

2015 októberétől, só szobai ellátást alapfeladatként folyamatosan biztosítjuk a bölcsődés gyermekek részére. A só szobát a csoportok, egyeztetett időpontokban veszik igénybe a kisgyermeknevelőkkel együtt, amelyre a maximális kihasználtság volt jellemző.

Szakmai kapcsolattartás

A társbölcsődéssel való kapcsolattartás, szakmai megbeszélések fontos feladataink közé tartoznak. Továbbá együttműködünk minden olyan intézménnyel, személyekkel, akikkel a gyermekek ellátása során kapcsolatba kerülhetünk: védőnőkkel, óvodákkal, Család - és Gyermekjóléti Központtal, Gyámhivatallal, néhány esetben a Nevelési Tanácsadóval.

A bölcsőde dolgozói rendszeresen gyűjtenek leginkább játékokat, néha ruhaneműket, melyet bezárolva eljuttatunk a Család – és Gyermekjóléti Központ által a rászoruló családokhoz.

Képzések, önképzések

Fontosnak tartjuk a folyamatos fejlődésünket a gyorsuló világhoz, ill. a szülői elvárásokhoz. A szakmai felkészültség biztosítása a bölcsődén belül található szakmai anyagokból, folyóiratokból, módszertani levelekből, továbbá házi továbbképzések alkalmával történik. Folyamatosan vesznek részt a kisgyermeknevelők akkreditált képzéseken, 2018-ban három kisgyermeknevelő volt „Színház pedagógiai és dráma pedagógiai elemek alkalmazása a szakmai munkájukban” című tanfolyamon.

A házi továbbképzések témáit úgy állítottuk össze, hogy lehetőség szerint minél több szakterületet érintsen.

Önképzés témakörei:

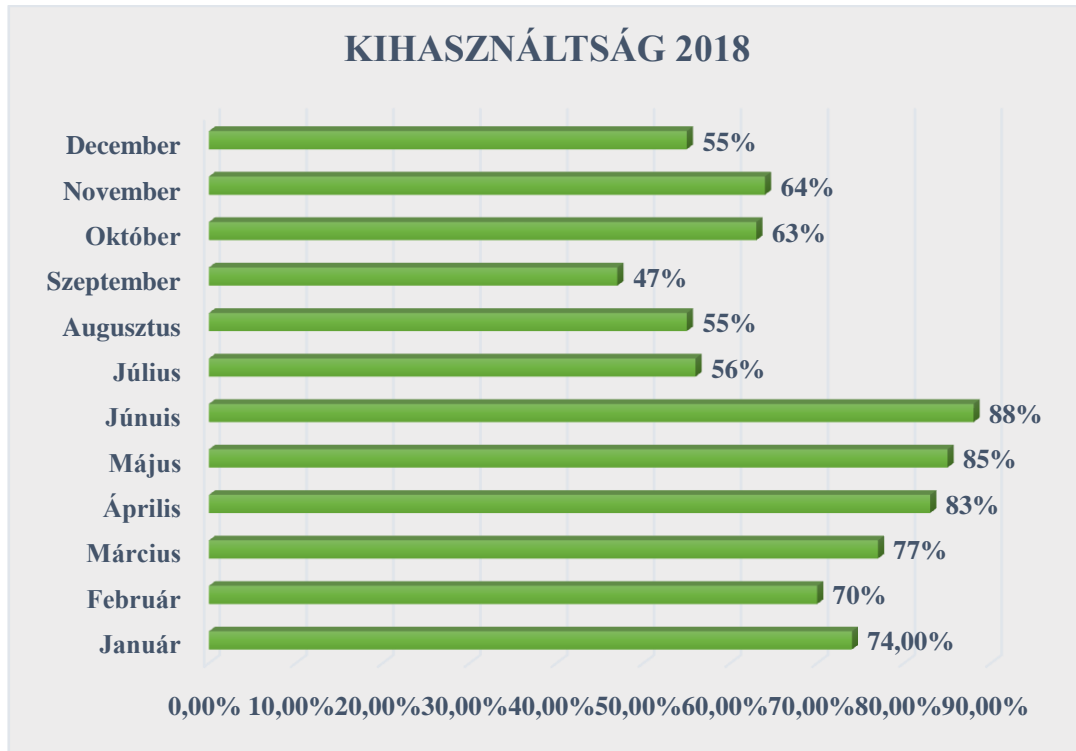
- A gyermekek egészséges mentálhigiéniéje
- A kisgyermek kompetenciája, önállóságának támogatása
- Hogyan mondjuk el egy szülőnek, ha valamilyen eltérést tapasztalunk a gyermeke fejlődésében
- Védőoltások: kötelező, ajánlott és miért jók?
- Kell-e a bölcsődés korú gyermeket külön órára, foglalkozásra vinni
- A zene hallgatás lehetőségei, hatása a gyermek fejlődése szempontjából a mindennapokban
- A bábozás, mint a megismerés módszere
- A kisgyermeknevelő kommunikációja, beszédmódja

Pöttyös Bölcsőde

Kihasználtsággal összefüggő adatok:

- Engedélyezett férőhelyek száma 2018-ban: 100 fő
- Nyitvatartási napok száma 223 nap
- Gondozási évben teljesített gondozási napok száma: 15 287

8. ábra Pöttyös Bölcsőde kihasználtsága a 2018-as évben

Éves kihasználtság a gondozotti létszámhoz viszonyítva: 68%

Bölcsődénkbe 2018. december 31-én, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 21/B.§ alapján **59** gyermek részesült **ingyenes étkezésben**.

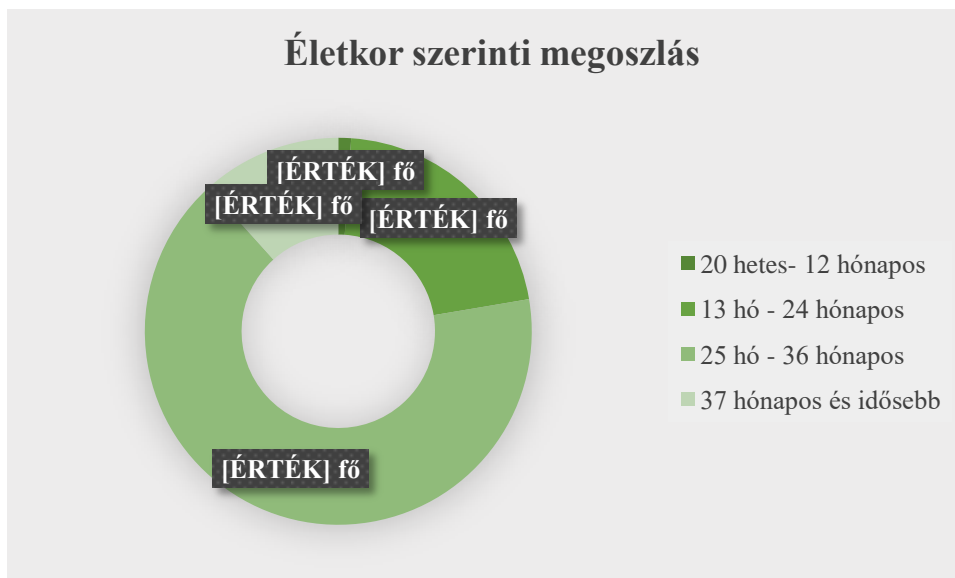
Ebből:

- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma: 2 fő
- Tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek: 2 fő
- Családjában tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek: 2 fő
- Családjában három vagy több gyermeket nevelnek: 12 fő
- Nevelésbe vett gyermek: 0 fő
- A család jövedelme alapján: 41 fő

2018. december 31-i állapot szerint a beíratott gyermekek korosztályos megoszlása

20 hetes - 12 hónapos:	1 fő
13 hó - 24 hónapos:	20 fő
25 hó - 36 hónapos:	62 fő
37 hónapos és idősebb:	11 fő

9. ábra Beíratott gyermekek életkor szerinti megoszlása 2018-ban a Pöttyös Bölcsődében

A bölcsőde személyi feltételei

A bölcsődében foglalkoztatottak száma 24 fő. Szakmai létszám 22 fő, technikai dolgozók száma 2 fő (2 fő konyhai kisegítő).

Szakmai létszám:

Bölcsőde vezető	1 fő
Kisgyermekgondozó-nevelő	17 fő
Bölcsődei dajka	4 fő

Az előző évek gyakorlata szerint 2018-ban is működött az **Érdekképviseleti Fórum** az ellátottak érdekében. Panasszal nem éltek a szülők a Fórum felé.

Minden csoport rendelkezett havi **szakmai munkatervvel**. Ez magába foglalja az alkotó tevékenységeket, fejlesztéseket, a gyerekek korához igazodó ütemterveket. Ennek alapján tervszerű szakmai munka folyt a bölcsődében.

Az egészségvédelem és az egészséges életmód megalapozására való törekvéseink jegyében, minden szobában **só terápiás készülékeket** használtunk. Nagyon pozitív tapasztalatokat szereztünk használatával kapcsolatban. Alvás időben a sós levegő hatására a gyerekek kevesebbet köhögtek, az allergiás időszakban is megkönnyítette légzésüket.

Rendezvényeink

2018 februárjában **farsangi** mulatságot tartottunk. A csoportok már hetekkel korábban versekkel, énekkel, manuális foglalkozásokkal készültek a farsangi mulatságra. A kisgyermeknevelők az alkalomhoz díszítették fel a szobákat, folyosókat, így hangolódtak rá a

jeles napra. A csoportokban a gyerekek és a kisgyermeknevelők jelmezbe öltöztek. Februárban a Bocskai utca óvodásai, rövid bábelőadást mutattak be gyermekeinknek, a mese címe: „a medvebocs, aki madár akart lenni.”. A kicsik nagy örömmel figyelték az előadást, majd együtt énekeltek, játszottak az óvodásokkal, bábokkal.

2018-március végén, **húsvétkor**, az udvaron a gyerekek a kisgyermeknevelőkkel együtt, vidáman keresték a fűben elrejtett tojásokat. Sok énekkel, verssel, dekorációval készültek az alkalomra. A kisgyermeknevelők saját kézzel készült meglepetéssel is kedveskedtek a gyerekeknek.

Az alkalomhoz, megújultak a csoportszobák dekorációi és a faliújságok. Az esemény előtt már hetekkel, a gyerekek manuális tevékenységei is, (rajzolás, ragasztás, festés) ehhez a témakörhöz kapcsolódtak.

Tavasszal a szülők többségének fontossá vált az **óvodai beiratkozás**, ezért erről tájékoztatást kaptak szülői értekezlet formájában, amin részt vett a Klapka utcai óvoda vezetője, meghívott vendégként. Az óvodák nyílt napi plakátjait kihelyeztük a faliújságokra, ezzel is segítve az óvodák megismerését a szülőknek. A bölcsődében már megkezdődik az önállósodás folyamata mind az étkezésben, mind pedig az öltözködés terén. A gyerekeknek előnyt jelent, hogy már kortárscsoportban, jól kialakított napirend szerint élnek, ami növeli biztonságérzetüket, így már nem lesz újdonság egy új, óvodai környezet elfogadása.

Április 21-én megünnepeltük a **Bölcsődék Napját**. Az ünnep alkalmából a faliújságon kiállítással emlékeztünk az elmúlt évekre, régi fotókból, dokumentumokból. Ez a nap, nevelés-gondozás nélküli munkanap volt, ügyeleti ellátást nem kértek a szülők. A munkatársakkal csapatépítő kirándulást szerveztünk.

Májusban **Gyermeknap** alkalmából segítségül hívtunk kettő arcfestőt, akik vidám figurákat festettek a gyerekeknek, lufikat kaptak, amit hazavihettek. **Anyák napjára** minden csoportban a gyerekek kedves meglepetést készítettek az anyukájuknak. Volt olyan csoport, ahol a gyerekek a tenyérnyomatukat készítették el, fényképeikkel díszített képeslapokat színezték, szárított virág lenyomattal ragasztott üdvözlőlappal köszöntötték az édesanyjukat, nagymamájukat.

Tavasszal és ősszel, a családok aktív részvételével **papírgyűjtést** szerveztünk, nagy sikerrel.

A bölcsődei beiratkozást megelőzően **nyílt napot** tartottunk az érdeklődő családok számára, egy szombati napon, ahol délelőtt a kisgyermeknevelők háziasszonyként tájékoztatták, segítették a bölcsődei élet megismerését. Az érdeklődő szülők gyermekeikkel együtt látogathattak el a bölcsődébe. Itt az intézmény megtekintésén túl megismerkedhettek a kisgyermeknevelőkkel, beszélgethettek velük, illetve a gyermekeknek játék lehetőséget biztosítottunk. A bölcsődébe járó gyermekek alkotásaiból galériát szerveztünk. Lehetőség volt a csoportszobákban kipróbálni a játékokat, ismereteket gyűjteni a napirendről, étkezéssel, fürdőszobában kipróbálni a kis WC-t stb. Mivel az időjárás kedvező volt, így az udvaron folytatták a családi programot, a szülők kötetlenül tudtak ismerkedni egymással, és a kisgyermeknevelőkkel. A kicsiknek apró meglepetést készítettünk, amit haza vihettek a látogatás végén. A nyílt napon kb. 50-55 család látogatott el hozzánk. Ezen a napon már lehetősége volt a szülőknek, hogy jelentkezési lapot kérjenek.

Június végén a bölcsőde és családok kapcsolatának erősítésére adott lehetőséget évzáró ünnepünk a „**Juniális**”, ahol kisgyermeknevelő – szülő – gyerek kötetlenül módon, programokkal színesítve tudott eltölteni egy hosszú délutánt, bölcsődénk szobáiban és a

szabadban kínált lehetőségek között válogatva. A csoportok színes rövid műsorral készültek az egész évben tanult énekekből, mondókákból. Ezután az udvaron téztafűzés, arcfestés, lufi hajtogatás, ugrálóvárak, és zenés programok várták a családokat. Kértük a rendőrség segítségét, hogy rendőrmotorral színesítsék a programot, még a szülők is kipróbálhatták a járműveket, póni lovakon lehetet lovagolni a délután folyamán. A bölcsődéből minden család részt vett a programokon és nagyon jól érezték magukat ezen a kellemes nyári napon.

A nyári szünet után az újonnan beíratott gyermekek szülei - **szülői értekezlet** keretében megismerhették leendő kisgyermeknevelőiket és csoportjaikat. Ezután minden csoportban a saját kisgyermeknevelők is külön beszélgettek a családokkal a családlátogatások fontosságáról, időpontjáról, felmerülő kérdésekről.

2018 őszén megkezdett családlátogatások alkalmával is erősítették a kisgyermeknevelők a **bölcsőde – család kapcsolatát**, nagy hangsúlyt fektetve ennek eredményességére. Ezt követve, a beszoktatások alkalmával voltak a szülők aktívan bevonva, még ha rövid időre is, a bölcsőde napi eseményeibe, ahol gyerek - szülő együtt tapasztalhatta meg a bölcsődei élet napi történéseit, szokásait, elvárásait. A szülők fokozatosan megismerhették a csoportok nevelési-gondozási munkatervét, egész évre megtervezve.

Szeptemberben meghívást kaptunk, bölcsődénkkel szomszédos óvoda vezetőjétől, a teljesen felújított, és átadott, Klapka utcai Óvodába egy kötetlen látogatásra. Gyermekeinkkel átmentünk és egy vidám délelőttöt töltöttünk el az udvaron, és a csoportszobákban.

Október hónapban volt az **állatok világnapja**, ezért az egyik nagy csoportbanakváriumot készítettek a kisgyermeknevelők a családokkal, azóta is a gyerekek szeretik a halakat, figyelik és etetik közösen. Egész télen a gyermek csoportok az udvaron kihelyezett madáretetőkből téli eleséget raknak, és figyelik a madarak életét.

Ősszel, „**Tök jó napot**” szerveztünk. Minden csoport délelőtti tevékenysége a tök témakörében zajlott. A tök belsejét kézzel megtapogathatták, ismeretet szerezhettek, közösen töklámpást készítettek, tökmagot ragasztottak, tökről szóló meséket, mondókákat, énekeket meséltek, énekeltek. A szülők is szívesen részt vettek a programban, volt, aki tökrétest süttött, faliújságra tökök receptek kerültek, süttötököt kóstoltak a gyerekek.

Hagyománnyá vált már, hogy a **Mikulás** ünnepséget délelőttre szervezzük, és a Lóca együttes egy rövid zenés műsorral szórakoztatja a gyerekeket és szüleiket.

Megismerkedhetnek a gitárral, hegedűvel, furulyával, népi hangszerekkel, együtt énekelik az ismert Mikulásváró dalokat. Ide a műsorra érkezett meg a Mikulás, majd minden csoportba is ellátogatott, és vitt ajándékot a gyerekeknek.

December az **ünnepi készülődésről** szólt, karácsonyi díszbe öltöztettük a csoportszobákat, folyosókat, minden héten meggyújtották a csoportokban az adventi gyertyákat, a kisgyermeknevelők saját készítésű megjelentéseket készítettek a gyermekek számára.

Szakmai kapcsolatok

A bölcsődékkal való kapcsolattartás, szakmai konzultációk fontos feladataink közé tartozik. Együttműködünk mindazon intézményekkel, személyekkel, akikkel a gyermek ellátása során kapcsolatba kerülünk: védőnőkkel, óvodákkal, a Család - és Gyermekjóléti Központtal. Kölcsönös jó együttműködés jellemzi munkánkat.

Képzések, önképzések

2018-ban 12 fő kisgyermeknevelő vett részt akkreditált képzésen, személyiségfejlesztő foglalkozásokon, 4 fő szakmai tanfolyamon gyarapíthatta elméleti tudását, és szerezte meg kredit pontjait. 2 fő folytatta főiskolai tanulmányait, a Kecskeméti Neumann János Egyetem Pedagógusképző Kar csecsemő- és kisgyermeknevelő BA szakán. Szakmai felkészültség folyamatosságának biztosítása a bölcsődén belül a rendelkezésre álló szakmai anyagokból, módszertani levelekből, folyóiratokból, előadások útján, ha van lehetőségünk vendég előadóval, házi továbbképzéseken történik.

2017-2018 gondozási évben több alkalommal tartottunk önképzést.

Ennek témáit úgy állítottuk össze, hogy szakmai tudásunkat fejlesszük, lehetőséget adva a kisgyermeknevelőknek, hogy egy-egy témában felkészülve előadást tartsanak.

Önképzések témakörei:

- Szülőcsoportos beszélgetés megvalósításának lehetőségei,
- Esetmegbeszélés,
- Autisztikus tünetek észlelése - hogyan segítsük a csoportba az ilyen gyermekeket,
- Kisgyermekkorban a korai fejlesztés jelentősége,
- Diéta típusok a gyermekkorban,
- Gyermek mesekönyvek napjainkban, mai szerzők ismertetése.

Az önképzések alkalmával a fenti témaköröket jártuk körbe, és beszéltek a kisgyermeknevelők a napi gyakorlati tapasztalataikról és a megvalósítás lehetőségeiről. Képzések alkalmával mindig egymás munkáját segítő, hasznos tanácsokra, gyakorlati ötletekre leltek a kisgyermeknevelők.

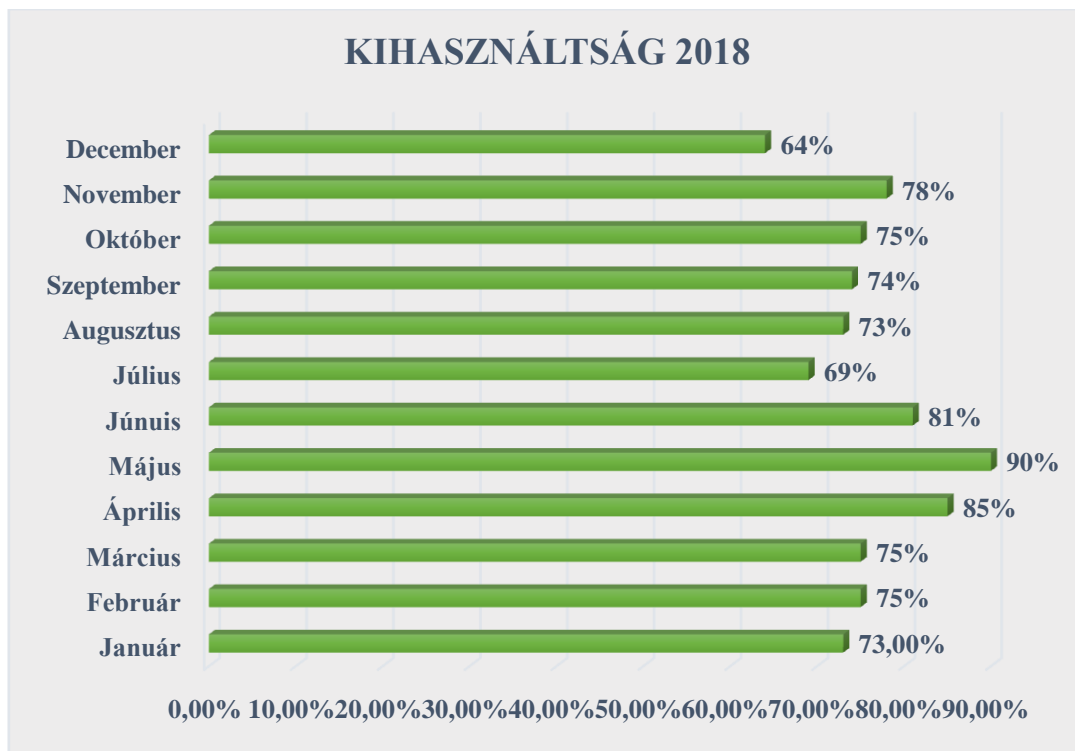
Aranyhaj Bölcsőde

Kihasznátsággal összefüggő adatok:

- Engedélyezett férőhelyek száma 2018-ban: 136 fő
- Nyitvatartási napok száma 223 nap
- Gondozási évben teljesített gondozási napok száma: 25 123

Szolgáltatásaink:

- 1 időszakos gyermekfelügyelet és
- Sószoza
- Gyógypedagógiai támogatás

10. ábra Aranyhaj Bölcsőde kihasználtsága a 2018-as évben

Éves kihasználtság a gondozotti létszámhoz viszonyítva: 76%.

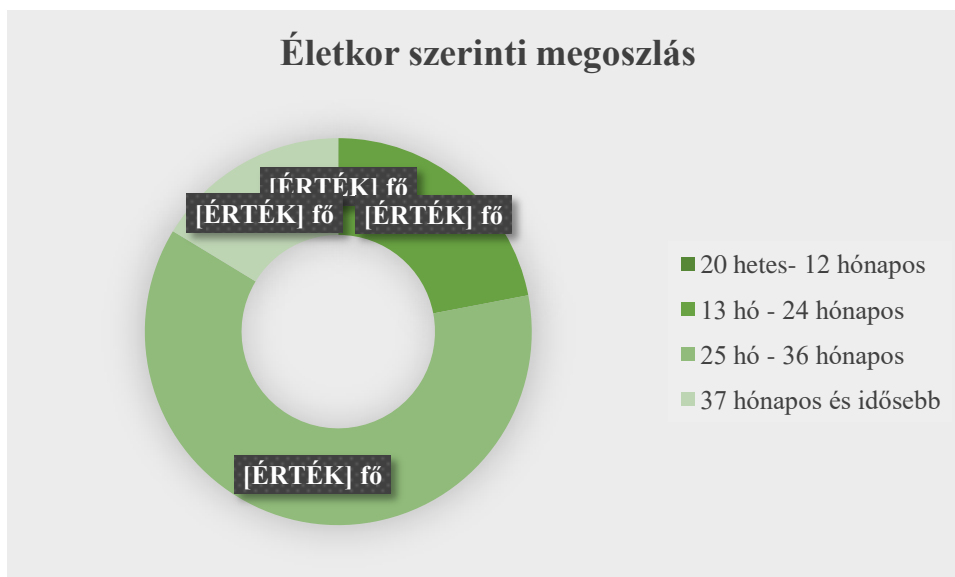
Bölcsődénkbe 2018. december 31-én, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 21/B.§ alapján **103** gyermek részesült **ingyenes étkezésben**.

Ebből:

- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma: 0 fő
- Tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek: 5 fő
- Családjában tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek: 4 fő
- Családjában három vagy több gyermeket nevelnek: 26 fő
- Nevelésbe vett gyermek: 4 fő
- A család jövedelme alapján: 64 fő

Beíratott gyerekek korosztály szerinti megoszlása 2018. december 31-én

20 hetes - 12 hónapos:	0 fő
13 hó - 24 hónapos:	31 fő
25 hó - 36 hónapos:	87 fő
37 hónapos és idősebb:	23 fő

11. ábra Beíratott gyermekek életkor szerinti megoszlása 2018-ban az Aranyhaj Bölcsődében

A bölcsőde személyi feltételei

A bölcsődében foglalkoztatottak száma 37 fő. Szakmai létszám 35 fő, technikai dolgozók száma 2 fő (2 fő konyhai kisegítő).

Szakmai létszám:

Bölcsőde vezető	1 fő
Kisgyermekgondozó-nevelő	27 fő
Bölcsődei dajka	6 fő
Gyógypedagógus	1 fő

Óvodába menő gyermekek száma a nevelési év végén: 110 fő, míg a bölcsődében maradóké 46 fő volt. Törekedni kell arra, hogy minél könnyebb, zavartalanabb legyen a gyermekek intézményváltása, óvodába kerülése. A szomszédos óvodával kapcsolattartásunk folyamatos egész évben. Pozitív visszajelzésük sikeres munkánkat tükrözi.

Felvettünk 102 fő új gyermeket a 2018/19-es nevelési évre. A gyermekek felvétele folyamatos, de a csoportok szervezését megkönnyíti a májusban történő jelentkezés.

Lehetőségünk van

- sajátos nevelési igényű gyermekek korai fejlesztésében való intenzív közreműködésre,
- időszakos gyermekfelügyeletre,
- só szobai szolgáltatásra.

Gyógypedagógusi támogatás

Sajátos nevelési igényű és korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek:

„az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd”.

Bölcsődében a sajátos nevelési igényű gyermekek egészséges közösségbe való integrálása önmagában is fejlesztő hatással bír. A gyermekek számára előnnyel bír az integrált nevelés, mert konfliktus kezelő stratégiákat sajátít el, megtanul harcolni, megsokszorozott szociális kölcsönhatások érik, társadalmilag elfogadott magatartás fajtát sajátít el. Fejlődik az alkalmazkodó képessége és a szocializációja magasabb szintet ér el. Ép gyermekek szempontjából az integrált nevelés során beépül a másság tapasztalata. Megtanulja az együttműködés más formáit, elfogadóvá válik, önismerete, önértéke erősödik és fejlődik az alkalmazkodó képessége.

A differenciált egyéni fejlesztés a kisgyermeknevelőinknek egyik legfontosabb munkaköri feladata, hiszen minden gyermeknek joga van ahhoz, hogy a saját tempójában haladva kapja meg azt a minőségi gondozást – nevelést, amely a legjobban és legeredményesebben biztosítja a harmonikus fejlődését. Az integrált nevelés feltételeinek biztosítására és javítására törekszünk a sajátos nevelési igényű és korai fejlesztésre, gondozásra szoruló gyermekek esetében, mert évről – évre növekszik a számuk. Ez nagy kihívás mindenki számára, hogy napi szinten hogyan tudjuk a legeredményesebben nevelni-gondozni azokat a gyerekeket, akiket a szakértői bizottság sajátos nevelési igényűnek vagy korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermeknek ítél. A lelkiismeretes és nagy empátiával rendelkező dolgozóink azonban mindent megtesznek, hogy ezeknek a gyerekeknek is boldog és segítő környezetet teremtsenek, ahol az esélyegyenlőség érvényesül.

Az elmúlt évben 19 fő sajátos nevelési igényű gyermek részesült bölcsődei gondozásba-nevelésbe. A gyermekek felvétele Szakértői Bizottság javaslata alapján történik. A gyermekek csoportba szoktatása problémamentes volt, egészséges társaik és a szülők is elfogadták őket. Munkánkat gyógypedagógus segíti. Az elmúlt gondozási évben, autista, pervazív fejlődési zavarban, kevert specifikus fejlődési zavarban szenvedő, beszéd és beszédnyelv specifikus fejlődési rendellenességű, beszéd –és nyelvhasználati fejlődési zavarban, mozgásfejlődés speciális zavarú, érzékszervi fogyatékos-nagyothalló és motoros funkció specifikus fejlődési rendellenességű gyermekek részesültek bölcsődei gondozásban, nevelésben.

Időszakos gyermekfelügyelet

2018. évben az ellátást igénybe vette 60 fő, 1678 alkalommal.

A szolgáltatást más-más indítékból kérik a szülők. Van, aki csak együtt akar lenni gyermekével, figyelni társkapcsolatait, játékát, s ez által olyan helyzetekben láthatja, ami eltér az otthoni környezettől. Rendkívül előnyös, hogy a szülők gyermekeik számára saját igényük szerint, időpont és időtartam korlátozás nélkül vehetik igénybe a szolgáltatást. A gyermekekben a kisgyermeknevelőkhöz és társaikhoz való kötődéssel kialakul a közösségi élet igénye. Van olyan szülő, aki segítséget vár gondozási-nevelési gondjai megoldásához, (pl. gyermeke nem alszik, nem tud játszani), vannak, akik hivatalos ügyeiket intézik, vagy egyszerűen csak házimunkát végeznek. A felvétel folyamatos, előjegyzés alapján történik. Kialakult rend szerint érkeznek. Van, aki pl.: kedd-csütörtök, esetleg szerda-péntek vagy hétfő-kedd veszi igénybe a szolgáltatást. Természetesen a szülőnek, ha elfoglaltsága támad, lehetőség van időpontot módosítani. A szolgáltatás igénybevételéhez, telefonos vagy személyes bejelentkezésre van szükség. A bölcsőde nyitvatartási ideje alatt vehető igénybe a szolgáltatás.

Só szoba

Preventív jelleggel biztosítjuk az alapszolgáltatás keretén belül a bölcsődében gondozott gyermekek részére a szolgáltatást. A felső légúti betegségekkel küszködő bölcsődéseink életminőségének javítása céljából, akik akár prevenció, akár terápiás céllal rendszeresen tudják igénybe venni. A só szobában eltöltött idő ősztől-tavaszig szerves része a napirendnek, a gyerekek alcsoportokban napi fél órát töltenek játékkal erre a célra berendezett szobában. A gyerekek finom motorikus mozgását és kreativitásukat fejlesztő játékokkal fejleszthetik, játszhatnak: kirakó, formaegyeztető memória játékok, logikai játékok, pötyi kirakó, rajzolás, gyöngyfűzés, képeskönyv nézegetés stb. A klíma hatását, Somadrin oldat párologtatásával érzük el. A klímaoldat folyamatos párologása során emeli a helység relatív páratartalmát, serkenti a légzőszervek aktivitását, a hörgők öntisztulását, mely által csökken a nyálkahártya gyulladása. A Somadrin oldat egy speciális kristályszerkezetű, telített sóoldat, amely csak természetes anyagokat tartalmaz. Párologása következtében létrejött klíma megközelíti a természetes barlangok hatását. A Somadrin - oldat zárt légtérben, nagy párologási felületen, mindenféle motorizáció nélkül ún. passzív módon, szobahőmérsékleten meginduló párologása következtében alakítja ki a mikroklímát. Tekintettel arra, hogy gyermekkorban a maradandó károsodások még megelőzhetők a só szoba, mint kiegészítő-megelőző terápia mindenképpen megfelelő lehetőség intézményünk gondozottjai számára.

Intézményünkben Érdekképviseleti Fórum működik.

Az Érdekképviseleti Fórum célja: a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek érdekeinek védelme, képviselése, a fenntartó és szülő közötti együttműködés kiszélesítése. A fórum működési szabályait az Érdekképviseleti Fórum Működési Szabályzata tartalmazza. Jelen nevelési évben – és az előzőben sem, - senki nem élt panaszjoggal a fórumhoz.

Tevékenységünk fő célja

Bölcsődénk nevelő, gondozó munkáját a múltbéli tapasztalatok, hagyományok, és a jelenkortapasztalatainak ötvözete jellemzi. Hiszen múlt nélkül nincsen jelen és jövő. Intézményünk alkalmazkodik a megváltozott igényekhez, így ez alapján egy új szemléletű, kompetencia alapú bölcsődei nevelés képviselője, megtartva hagyományait. Pedagógiánk lényeges eleme a feltétel nélküli szeretet és elfogadás, melyet a gondoskodás és törődés jellemez. Munkánkat a felelősség, valamint a gyermek és családjának megismerésének igénye jellemez. Intézményünkben a gyermekeket tisztelet és megbecsülés övezi. Fontosnak tartjuk az egyéni, szociális és kognitív képességek kibontakoztatását. A gyermekek számára megteremtett szeretetteljes, biztonságos, családi légkörben, minden gyermek saját képességei szerint fejlődhet, megtapasztalhatja az önfeledt, szabad játék örömét, élmény és fantázia világa gazdagodhat, mely képessé teszi őt a későbbi kreatív gondolkodásra, továbbfejlődésre. Arra törekszünk, hogy a gondjainkra bízott gyermekekből, családjaikkal együttműködve, személyiségi jogaik tiszteletben tartása mellett, a világra nyitott, érdeklődő, fogékony, önálló, a társadalmi együttélés alapvető szabályait elfogadó gyermekeket neveljünk. Az első életévek a legmeghatározóbbak a gyermekek életében, személyiségfejlődésében. A korai kötődés és szocializáció időszakában alakulnak ki a későbbi, egész életre jellemző főbb szokások, viselkedésminták alapjai. A csecsemő és a kisgyermek magával hozott képességeinek kibontakozásához legkedvezőbb feltétel a szabad mozgás- és játéktevékenység, a szülőkkel, a kisgyermeknevelővel való bizalomteljes, meghitt kapcsolat, az aktivitásra építő, interakcióban gazdag gondozás. A gyermek fő tevékenysége több mint játék. A játék útján megtanul tanulni, érdeklődni, próbálkozni, kísérletezni. Megtanulja a felmerült nehézségek leküzdését. Megismeri azt az örömet és megelégedést, amit a siker, a türelmes, önálló, kitartó munka által elért eredmény jelent. Kiemelt feladat még

az „Ének – zene a bölcsődében”. A kisgyermeknevelői hivatás egyik legszebb feladata a zenei nevelés. A kisgyermeknevelőképes hatni a gyermek egészséges fejlődésére ének-zene által, mivel a gyermek környezete az egyik meghatározó tényezője a fejlődésének. „A zene mindenkié!” - mondta Kodály Zoltán. Ez a gondolat a bölcsődei gyakorlatban azt jelenti, hogy a zenét hozzáférhetővé, elérhetővé tesszük minden bölcsődés gyermek számára, függetlenül attól, hogy milyen a családi környezete, hány hónapos, ép, egészséges vagy fogyatékkal élő. Az életkori sajátosságokat figyelembe véve élőénekszót, személyes kapcsolatban történő éneket, hangszeres játékot alkalmazunk, mert a csecsemő- és akisgyermek számára így lesz érzékelhető, befogadható a zene. A befogadásban fontos szerepe van minden érzékszervnek: a hallási, a látási, a tapintási ingereknek egyaránt. Énekhangunkkal, a dalok kezdőhangjának helyes megválasztásával alkalmazkodunk a gyermekek magas hangjához, mert így a hangszalagjuk megerőltetése nélkül utánozhatnak bennünket. Mivel a korai éveknek döntő szerepe van a személyiség formálásában és a gyermekek nyitottak az új felé, ezért a zenei nevelésünk célja, hogy a kisgyermeknevelőink önkéntes utánpótlásra mintát tudjanak adni, spontán dúdolgatáshoz, daloláshoz kedvet tudjanak kelteni a gyerekekben. Ismétlődő játékmozdulatokkal összerendezett mozgásra késztessek őket, fejlesszék ritmusérzéküket, valamint egy olyan légkört teremtsenek az ének-zene segítségével, amiben a gyermekek jól érzik magukat és ki tudnak bontakozni, megszeretik az énekhangot, valamint a hangszeres zenét.

A beszéd- és szókincsfejlesztés mondóka, vers, ének, báb, mese, beszélgetés útján történik. Rajzolás, festés, gyurmázás, ragasztás, fűzés és egyéb kézműves tevékenység szolgálja a vizuális nevelést, nyújtja az alkotás örömét. A kisgyermeknevelő sok információt tud átadni a közös alkotó tevékenység során. Ebben a korban a játék a legfontosabb, ezért mindehhez derűs, minden gyermek számára szeretetteljes, biztosságot nyújtó légkör kialakítására törekszünk. Bölcsődénkben változatos, színes játékkészlet segíti az önálló, szabad játékot, a gyermekek aktivitásának, kreativitásának kibontakozását. Nevelési alapelveink közé tartozik az egyéni bánásmód és az állandóság biztosítása, az önállóság és az aktivitás segítése. Nevelésünket gyermekközpontú szemlélet, segítő magatartás jellemzi. Arra törekszünk, hogy a családokkal együttműködve, együtt neveljük a gyermekeket a rendszeresség, fokozatosság és pozitív nevelési módszerek alkalmazásával. Nagy hangsúlyt fektetünk a gyermekek korának megfelelő önállósodásra, a helyes higiénés szokások, viselkedési szabályok elsajátítására, a készségek, képességek fejlesztésére. A gyermekek napirendjén belül a kulturált étkezés feltételeit és a szabályrendszer kialakítását is feladatnak tekintjük. Ügyelünk arra, hogy a gyermekek részére mindenkor érvényesüljön a folyamatosság, a szabadság, az önkéntesség és a választhatóság elve. Gondozó-nevelő munkánkban arra törekszünk, hogy a mozgás az egész napi tevékenység szerves része legyen. A tárgyi környezet biztosításánál a praktikum, az akadálymentesség és az esztétikum követelményeit tartjuk szem előtt. A gyermekek környezetének szebbé tételében a kisgyermeknevelők és vállalkozó kedvű szülők saját készítésű dekorációval díszítik a csoport szobákat. Családbarát, támogató intézményként biztosítani szeretnénk a gyermekek életkorának, fejlettségének, egyéni szükségleteinek megfelelő érzelmi, értelmi, mozgásfejlődését, továbbá a biztonságos környezetet. Célunk lehetőséget adni új tapasztalatok gyűjtésére, kísérletezésére, felfedezésére, más gyermekekkel való kapcsolatteremtésre, örömteli játékokra.

A családlátogatások minden esetben megtörténtek. Egyetlen szülő sem zárkózott el ettől a kapcsolattartási formától. Munkánkban a bölcsőde és a család kapcsolatának minősége meghatározó jelentőségű, a jó kapcsolat alapjait még az első találkozás előtt kell elkezdeni, kialakítani. Minden munkatársunk arra törekszik, hogy a családok a családlátogatás és a szülővel történő fokozatos beszoktatás lehetőségét fogadják el és vegyék igénybe. Fontosnak tartjuk a szülőkkel a korrekt, partneri együttműködést. Az együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű (de nem

bizalmaskodó), tapintatos, folyamatos kommunikáció, az információ megosztása. A család és a bölcsőde között kialakult partneri kapcsolat segíti a gyermekek harmonikus fejlődését. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így ő tudja a legjobban közvetíteni gyermeke szokásait, igényeit, szükségleteit, ezzel nagymértékben segítve a kisgyermeknevelő munkáját az egyéni bánásmód kialakításában.

Kisgyermeknevelőink tapasztalt szakemberek, akik szaktudásukkal, tapasztalataikkal segítik a szülőket gyermekeik nevelésében.

A beszoktatás folyamán arra törekszünk, hogy a szülők megbizonyosodjanak arról, hogy távollétükben gyermekük biztonságos, szeretetteljes, elfogadó környezetben lesz a bölcsődében. A napirend kialakítása során figyelembe vesszük a gyermekek életkori sajátosságait, az egyéni igényeket, a fejlettségi szintjét, és ehhez igazítjuk szakmai elképzeléseinket. Lehetőséget biztosítunk sok-sok, különböző tevékenységre. Elegendő időt biztosítunk a szokások kialakítására, az önállóság fejlődésére. A 2 hetes fokozatos, szülővel történő beszoktatás is megvalósítható volt. Sok esetben a nagyszülők, apukák vállalták magukra ezt a feladatot, különösen az év közben történő bölcsődei felvételek esetében.

Hagyományok – ünnepek - rendezvények a bölcsődében

A nevelési program elkészítésénél, a feladatok ütemezésénél figyelembe vesszük a hagyományörzést, az ünnepekre való készülődés lehetőségét.

Az ünnepek rendkívül fontosak minden ember életében, a kisgyermek életében különös jelentőségük van. Ünnepeink szervezésekor, figyelembe vesszük, hogy ezek elsősorban családi ünnepek.

Ennek megfelelően:

- közösen ünnepeljük a gyermekek születésnapját,
- a Mikulás minden évben ellátogat hozzánk nyílt nap keretében szülők, nagyszülők, gyermekek és a kisgyermeknevelők együtt töltenek egy közös délutánt,
- karácsonyi készülődés: csoportszinten a várakozás élménye jelenik meg, ezzel kapcsolatos mondókák, énekek gyakorlásával,
- február hónapban a farsangi mulatságot, mondókák, énekek színesítik,
- minden évben közösen várjuk a nyuszt, mondókák, énekek teszik hangulatossá ezt a napot,
- május első vasárnapja előtti pénteken Anyák napi ünnepség keretében a gyermekek által készített apró ajándékokkal és műsorral lepjük meg az édesanyákat,
- május utolsó vasárnapja előtti pénteken gyermeknapi rendezvény,
- június bölcsődei búcsúztató

Évente több alkalommal lehetőség nyílik bábelőadás megtekintésére, gyermekkoncertek meghallgatására.

„Bölcsődekóstolgotató” – néven nyílt napot szervezünk, melyen a még gyermekükkel otthontartózkodó anyukák, gyermekeikkel együtt ismerkedhetnek a bölcsődében folyó nevelő-gondozó munkával.

2018. április 21-én **Bölcsődék Napja** alkalmából csapat építő tréninget szerveztünk.

Papírgyűjtésre tavasszal és ősszel volt lehetőségünk. A szülők lelkesen támogatták kezdeményezésünket.

A bölcsőde és a család kapcsolatát erősítik a közös programok, az ünnepek megrendezése, családi napok szervezése. Ezzel ismételt lehetőséget adunk a bölcsődei élet betekintésébe, valamint a kapcsolatok szorosabbá tételére. Szülői segítséggel, közreműködésükkel minden év végén megrendezzük a **családi napot** (munka délelőttöt) melynek nagy sikere volt 2018-ban is, kb. 52 szülő vett részt ezen a programon. Nagyon jó hangulatban telt el a nap, a szülők nagyon aktívak voltak:

- homokozókat töltötték fel friss homokkal,
- a leselejtezett babaházakat, egyensúlyozó gerendákat szétszedték, előkészítették az újudvari játékok helyét,
- virágokat ültettek,
- csoportszobai virágokat átültették,
- udvari ülőkét készítettek raklapból,
- falevelet gereblyéztek,
- a meglévő udvari játékokat lefestették.

Képzések, önképzések

Kollektívánk számára fontos kitűzött cél, hogy a tárgyi feltételek mellett biztosított legyen a színvonalas nevelő-gondozó munka. Ehhez nélkülözhetetlen a korszerű ismeretekre támaszkodó, jól szervezett, összehangolt munka és a jó munkahelyi légkör. Az ismeretek bővítése megkívánja a folyamatos tanulás jelenlétét, ami képzés, önképzés és továbbképzés keretében nyilvánul meg.

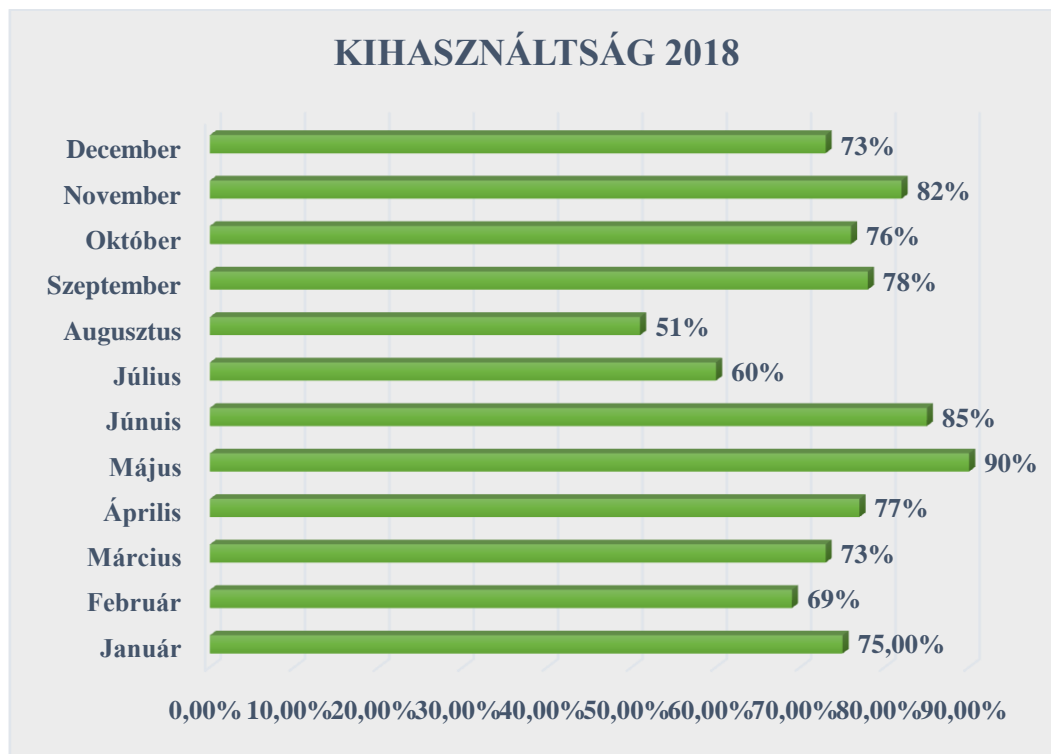
2 fő kollega a „Színház pedagógiai és drámapedagógiai elemek alkalmazása a kisgyermeknevelők sikeresebb szakmai munkájáért” című minősített szakmai tanfolyamon vett részt, 5 fő kisgyermeknevelő pedig a „Hatékony segítő kommunikáció” című továbbképzésen gyarapította tudását.

Pöttömke Bölcsőde

Kihasználtsággal összefüggő adatok:

- Engedélyezett férőhelyek száma 2018-ban: 76 fő
- Nyitvatartási napok száma 222 nap
- Gondozási évben teljesített gondozási napok száma: 14 229

A felvett gyermekek esetében - a szülők, többségében az anyák munkaerőpiacra történő visszatérése, - főleg anyagi okok miatt volt szükség a bölcsődei szolgáltatás igénybevételére. Hat csoportszobában látjuk el gyermekeinket, a csoportok létszáma korosztálytól függő, 24 hónapos kor alatt 14 fő csoportonként, 24 hónapos kor felett 16 fő csoportonként. Bölcsődei csoportjaink beosztása korcsoportokként történik, igyekszünk az azonos korú gyerekeket egy-egy csoportban elhelyezni, törekedve ezzel a szakmaiságra, figyelembe véve a korosztályok sajátosságait minden téren.

12. ábra Pöttömke Bölcsőde kihasználtsága a 2018-as évben

Éves kihasználtság a gondozotti létszámhoz viszonyítva: 74%.

Bölcsődénkbe 2018. december 31-én, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 21/B.§ alapján **55** gyermek részesült **ingyenes étkezésben**.

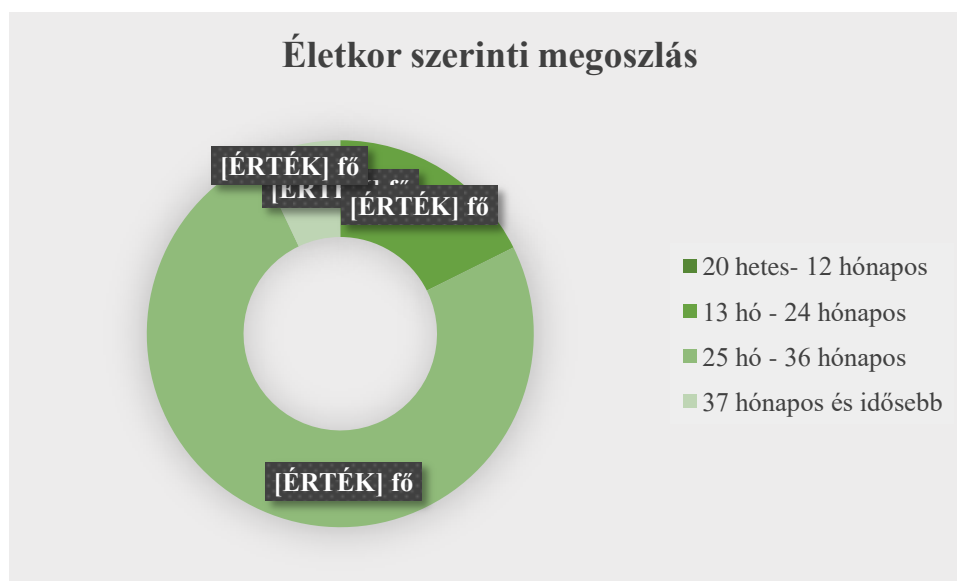
Ebből:

- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma: 1 fő
- Tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek: 3 fő
- Családjában tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek: 2 fő
- Családjában három vagy több gyermeket nevelnek: 9 fő
- Nevelésbe vett gyermek: 0 fő
- A család jövedelme alapján: 40 fő

Ebben a gondozási évben alacsonyabb a három vagy több gyermekes családok létszáma az előző évek tapasztalatához képest, és kevesebb a tartós beteg gyermekünk is. A tartós betegség oka változó, jelen esetben ételallergia.

Beíratott gyermeke korosztály szerint 2018.12. 31-én

20 hetes - 12 hónapos:	0 fő
13 hó - 24 hónapos:	15 fő
25 hó - 36 hónapos:	64 fő
37 hónapos és idősebb:	6 fő

13. ábra Beíratott gyermekek életkor szerinti megoszlása 2018-ban a Pöttömke Bölcsődében

A bölcsőde személyi feltételei

A bölcsődében foglalkoztatottak száma 20 fő. Szakmai létszám 18 fő, technikai dolgozók száma 2 fő (2 fő konyhai kisegítő).

Szakmai létszám:

Bölcsőde vezető	1 fő
Kisgyermekgondozó-nevelő	14 fő
Bölcsődei dajka	3 fő

Bölcsődénk kiemelt célja a nevelési alapelvek betartása mellett, **igényes szakmai munka** megteremtése, mely kiterjed a gondozási – nevelési feladatokra, figyelembe veszi a gyermek érzelmi fejlődését, szocializációjának segítését és megismerési folyamatainak fejlődését. A jó színvonalú gondozás mellett az utóbbi években előtérbe került az értelmi fejlődés fokozottabb támogatása. Ez megmutatkozik a gyermekek környezetének gondosabb kialakításában, a tevékenységek körének szélesítésében, a fejlesztő játékok, eszközök gondosabb válogatásában, a felnőtt aktívabb részvételében, a gyermekek tevékenységében, kommunikációjában. Bölcsődénk a fent említett kiemelt célok és törekvések mellett, mely megvalósul a napi szakmai munkán belül, szintén fontosnak tartja a **családok és bölcsőde kapcsolatának erősítését, szinten tartását**. A gondozási év folyamán feladatunk ennek színtereit bővíteni, színesíteni. Erre adnak lehetőséget az ünnepek, hagyományok, jeles napok készülődései, és az ünneplés napjai.

Kisgyermeknevelőink már az **éves munkatervük** megtervezésekor is aktívan számítanak a szülők segítségére, oly módon, hogy az ünnepi ráhangolódáshoz, jeles napok megismertetéséhez a szülők által biztosított képeket, könyveket, újságokat, tárgyi eszközöket, dekorációs anyagokat elfogadják, kéri, számítanak rá, esetleg a családok közös munkával kutathatnak segédanyag után, segítve a kisgyermeknevelők eredményes munkáját.

Ebben az évben nyolcadik alkalommal tartottunk bölcsődénkben **„Bohóc-napot”** gyermekeink számára. Célunk az volt, hogy gyermekeinket ráhangoljuk a farsangi időszakra, a télűző – mulatozó, vidám hangulatra. A csoportok napi manuális tevékenységét is a bohóc téma körében terveztük és sok tánc-zene, mulatozás vette kezdetét.

Az év második jeles napja a **farsang** volt. Erre a hagyományt idéző napra már előre készültünk. Díszesbe, mulatságosba, színesbe öltöztettük a csoportszobákat és a bölcsőde egyéb helységeit. A színes lampionok, függő díszek átveszik a karácsonyi és téli dekoráció helyét. Ezt követve már gyermekeink színeznak, festenek, ragasztanak saját álarcot, kalapot, és fel is próbálják azokat. Játéktevékenység alatt, a ráhangolódás idejében, verssel, mondókával is készülődünk a farsangra. A mulatsághoz hozzátartozott a zene és tánc, mely minden kisgyerek nagy örömeire történt.

Ebben az évben is hagyomány teremően megtartottuk a **Víz Világnapját**. Minden kisgyerek által ismert létfontosságú elemünket sokféleképpen jelenítettük meg a nap folyamán. Mindenki kék felsőben jelent meg, szimbolizálva a víz színét. Megtapasztaltuk fogyasztva, tapintva, benne pancsolva, öntögetve.

Következő készülődést a **Húsvét-ünnepe** hozta bölcsődénkbe. Húsvét előtt már a tavasz színébe öltöztettük bölcsődénket, a tavaszi virágok illata járta át a csoportokat, ez minden tevékenységünket meghatározott. Versekben, dalokban, mondókákban, manuális tevékenységeinkben vártuk a tavaszt, színeit használtuk, és jelképeit, motívumait jelenítettük meg. Húsvét napja előtt elmaradhatatlan volt az élő nyuszi megtekintése, simogatása, etetése, és a bokrok tövében a csoki nyuszi felkutatása, elfogyasztása.

Április végén a **Föld Világnapja** alkalmából a csoportok az adott héten szebbnél szebb növényeket gyűjtöttek a szülőkkel együtt. Sok egynyári, cserepes és földlabdás növényt kaptunk, melyet egy péntek délután a szülőkkel együtt, **munka délután** keretében ültettünk el.

A tavasz jeles napja volt az **Anyák napi** megemlékezés. A gyerekcsoportok kora, fejlettségi szintje határozta meg, hogy ki milyen módon tudta édesanyjának megköszönni, hogy az ő gyermeke lehet. A kicsik, apró tenyerük gipsz lenyomatát csomagolták celofánba a kisgyermeknevelők segítségével, örök emléket adva az anyukáknak. A nagyobbak csokorba kötött anyák napi versekkel, énekekkel, mondókával készültek már hetekkel előre, és izgatottan fogadták a nagymamákat, anyukákat anyák napi ünnepélyre. Volt olyan csoport, akik saját kézzel gyúrt kókuszgolyóval vendégelték meg délután az anyukákat.

Nagyszabású **„Kerti-partit”** rendeztünk a családok számára június hónap végén, mely egyben az óvodába készülő gyermekek búcsú ünnepe is volt.

Néhány éves hagyomány bölcsődénkben, hogy az elbúcsúzó családok a **„vendég-könyvbe”bejegyznek**, írnak gyermekük bölcsődés éveiről, tapasztalataikról, benyomásaikról, első beszoktatási nehézségeikről, sikereikről. Ebben az évben is folytatva, rajzokkal, képekkel díszítve tették maradandóvá emlékeiket a szülők.

A 2018/2019-es gondozási évünk első közös kis programja volt október 3-án az **állatok világnapján**, hogy bölcsődénk folyosóját mini állatkertté varázsoltuk és a gyermekek ismerkedhettek a bemutatott állatokkal. Érdeklődve fogták meg a teknősbékát, simogatták a tyúkot, hallottuk a kakas kukorékolását, és az akvárium halait csodálták. A nap folyamán érkezett kiscsibe, nyuszi, hörcsög, gyermekeink örömeire. Délután a szülőkkel együtt látogatták meg a gyerekek a kedvenceiket.

Ősszel is számítottunk a szülők segítségére, bevonva az új gyermekek szüleit is, mikor megterveztük a **„Tök – Jó napot”** bölcsődénkben. Október vége felé a szülők és gyermekek által gyűjtött termésekből, gyümölcsökből, zöldségekből, tökökből készítettünk egy közös bölcsődei kiállítást, gyűjteményt, ahova minden kisgyerek elhelyezhette az ő termését. Ezen a délutánon 59 család vett részt a közös munkában, ki hosszabb, ki rövidebb időt töltve a gyerekek örömeire.

Október utolsó szombatján **munka délelőttöt** szerveztünk, ahol anyukák, apukák és kisgyermeknevelők azért találkoztunk, hogy bölcsődénk udvarát-kertjét rendbe tegyünk. Ki tisztítsuk a kertet, növényeket ültessünk, a kerítést takaró sövényt próbáltuk felfrissíteni, felásni az ágyást és a kordont megjavítani. Apukák segítségével, locsolást segítő csővezetékot fektettünk le, megkönnyítve a tavasztól-őszig tartó napi kétszeri udvarlocsolást. Az udvari játék eszközeinket felújítottuk, lecsiszoltuk, lefestettük, hogy azok állagát megvédjük. Apukák letisztították az épület tetejét, csatornáit. Néhány ügyes kezű apuka „matató falat” készített a gyerekek számára, az udvari játékkészletünket színesítve. Az anyukák előre dolgoztak, már a mikulás és karácsonyi ajándékok kellékeit szabták, varrták, szalvétát hajtogattak, babzsákot varrtak, töltögettek. 33 családból vettek részt szülők ezen a tartalmas napon, volt, hogy a család minden tagja segített valamit a kistestvér érdekében. A szülők már ekkor javasolták, hogy tavasszal is tervezzünk hasonló délelőttöt.

Téli ünnepeink közül a **Mikulást ünnepeltük** a szülőkkel együtt, a délutáni órákban közösen vártuk a nagyszakállút, énekeltünk, mondókáztunk és babazsúrral fejeztük be ezt a jeles napot.

Év végi utolsó ünnepünk a **Karácsony**, meghitt bensőséges módon a gyerekek és kisgyermeknevelők közös ünnepe volt. Az ünnep előtti napokat, advent heteit már az előkészületekre szántuk. Minden csoportban az ünnep reggelén, kigyúló fényektől színes karácsonyfa fogadta a gyerekeket, szép ruhába érkezett minden kicsi, örömteli volt az apró ajándékok bontogatása, amit a szülők segítségével tudtunk a fa alá helyezni.

Egyéb programként kell megemlíteni a családok – gyermekek és bölcsőde közös ügyét szolgáló, környezetbarát – tudatos tevékenységet a **közös papír hulladék-gyűjtést**, célja, hogy gyermekeinket már arra neveljük, szoktassuk szülőként, intézményként, hogy a hulladékot tudatosan milyen módon tudjuk hasznosítani, és ezt milyen módon lehet megvalósítani. Tavasszal és ősszel adtunk alkalmat erre a gyűjtésre és intézményünk mind a két alkalommal, kiemelkedő mennyiséget gyűjtött. Mind a két alkalommal gyermekeink játékkészletét tudtuk színesíteni, gazdagítani, udvari és apró szobai játékokkal.

Az év májusában ismét lehetőséget kínáltunk a szülőknél, most a bölcsőde iránt még csak érdeklődő, beiratkozni szándékozó szülők-családok számára **nyílt nap** formájában megismerni intézményünket. Szervezetten és beosztva a város bölcsődeit, megnyitottuk kapuinkat mi is egy szombat délelőtt, hogy a szülő megismerje, a gyermek pedig megtapasztalja a bölcsődét. Szabadon lehetett a csoportszobák és a kisgyermeknevelők között

ismerkedni, általuk kínált játék lehetőségeket kipróbálni, és a bölcsődei életről informálódni. A beiratkozás részleteiről a bölcsődevezető és helyettese tájékoztatta a szülőket, és a jelentkezési lapokat már meg is kaphatták az igénylő szülők. Tapasztalatok szerint nagyon hasznos és szükséges volt ez a program, a szülőknek fokozódó igénye van arra, hogy megismerje, és betekintést nyerjen a választható intézmények életébe.

Büszkén ünnepeltük 2018. április 21-én a **Bölcsődék Napját**, mely kiemelt nap, elismerve országosan szakmánkat, a bölcsődék múltját, jelenét.

Kisgyermeknevelőink 2018-ban is három alkalommal tartottak csoportos **szülői értekezletet** az ellátottak szülei részére, ezen túl megtörtént az új szülőket tájékoztató első közös szülői értekezlet a vezető által. Áprilisban az óvodába menő gyermekek szülei kaptak információkat szülői értekezlet formájában az óvodai életről, beiratkozásról, és a szomszédos óvodák szakmai programjáról az óvodavezetőtől. Az óvodai átmenetet **óvodalátogatással** könnyítettük meg gyermekeink számára, júniusban örömmel fogadott minket a szomszédos Szivárvány óvoda, látogatásra.

Érdekképviseleti Fórum – bölcsődénkben márciusban megtörtént a fórum éves ülése, az ellátottak ügyében jogi panasszal nem élt senki az év folyamán.

Képzések, önképzések

Tudásunk gyarapítására ebben az évben is kaptunk lehetőséget, 4 szakdolgozó akkreditált képzésen vett részt, 2 fő folytatta főiskolai képzésben tanulmányait Jászberényben, csecsemő és kisgyermeknevelő BA szakon, bölcsődevezető-helyettesünk itt megszerezte szakirányú diplomáját.

Szervezett önképzések alkalmával, két havonta, a szakmához kapcsolódó érdekes témában készültek fel kollegák és vezetők, adták elő ismereteiket, majd mindenki bekapcsolódva szolt hozzá a kérdéskörhöz.

Kapcsolataink

Szakmai és egyéb kapcsolatainkat folyamatosan megtartva és építve törekszünk a jó együttműködésre. Szoros kapcsolatban vagyunk a szomszédos óvodákkal, egymás programjaira vendégül látjuk egymást, közös szülői értekezletet tartunk az óvodai beiratkozás előtt.

A Család - és Gyermejjóléti Központ dolgozóival szükség esetén jó kapcsolattartásról beszélhetünk, éves konferenciájukon részt vettünk. Bölcsődénkbe járó gyermekeink közül ebben az évben nem volt védelembe vett gyermek.

A Neumann János Egyetem Pedagógusképző Karával is folyamatos kapcsolatunk van, csecsemő és kisgyermeknevelő-szakos, felsőfokú szakképzést végző hallgatóiknak biztosítunk gyakorló helyet.

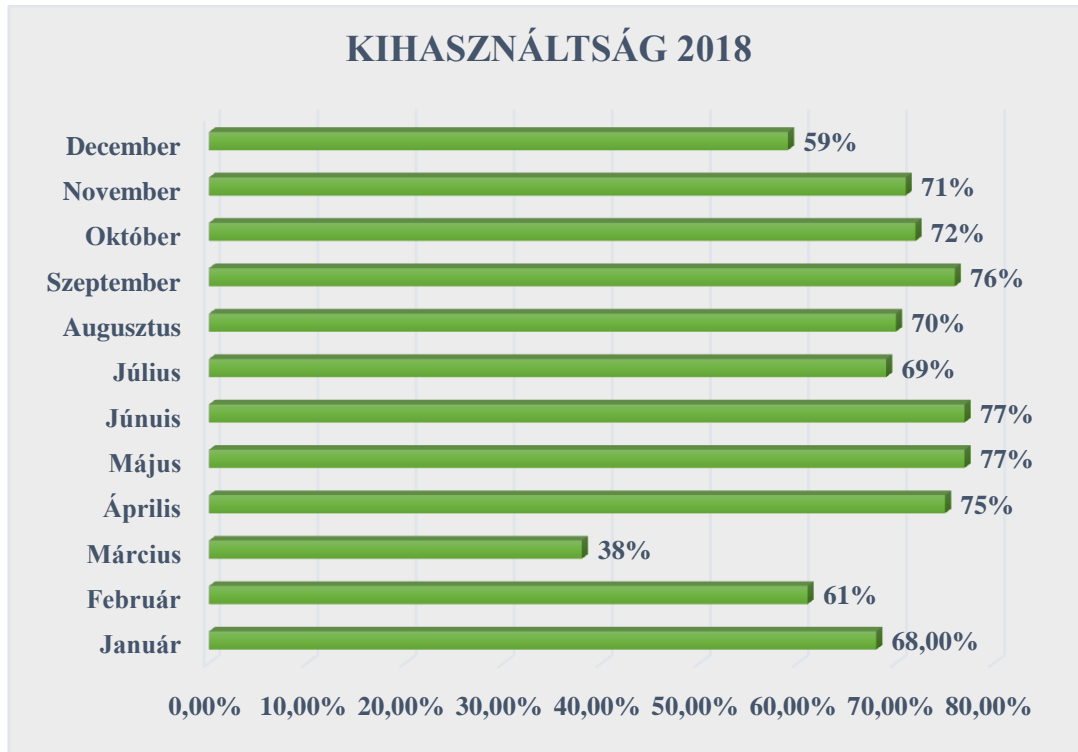
Kapcsolatainkban fontosnak tartjuk, hogy a jelen és múltban együtt dolgozókkal szorosabb kapcsolatot tartsunk fent. Ennek ápolására jó példa évek óta kollektívánkban a közös ünneplések, megemlékezések, csapatépítő programok megvalósítása. Színtere a dolgozók farsangja, nyári összejövetelek, őszi közös kirándulás, közös karácsonyi ünneplés, a szociális munka napjának emlékeztetése tétéle.

Pillangó Bölcsőde

Kihasználtsággal összefüggő adatok:

- Engedélyezett férőhelyek száma 2018-ban: 90 fő
- Nyitvatartási napok száma 224 nap
- Gondozási évben teljesített gondozási napok száma: 11 505 998

14. ábra Pillangó Bölcsőde kihasználtsága a 2018-as évben

Éves kihasználtság a gondozotti létszámhoz viszonyítva: 68%

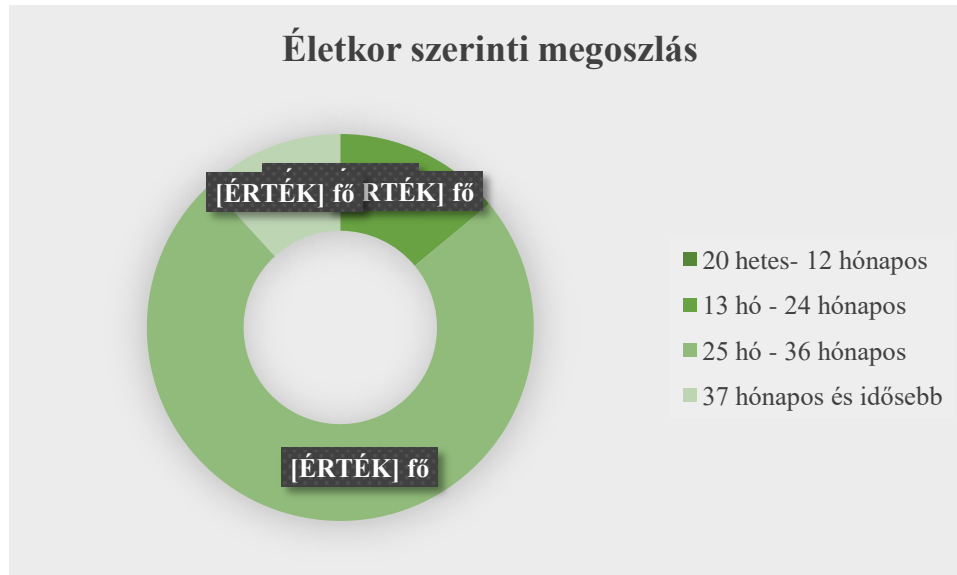
Bölcsődénkben 2018. december 31-én, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 21/B.§ alapján **80** gyermek részesült **ingyenes étkezésben**.

Ebből:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma: 3 fő
- tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek: 2 fő
- családjában három vagy több gyermeket nevelnek: 13 fő
- a család jövedelme alapján: 61 fő
- nevelésbe vett gyermek: 1 fő

Beíratott gyermekek korosztály szerinti megoszlása 2018. december 31-én

20 hetes - 12 hónapos:	0 fő
13 - 24 hónapos:	13 fő
25 - 36 hónapos:	69 fő
37 hónapos és idősebb:	11 fő

15. ábra Beíratott gyermekek életkor szerinti megoszlása 2018 - ban a Pillangó Bölcsődében

A bölcsőde személyi feltételei

Az intézmény engedélyezett dolgozói létszáma: 23 fő

Szakmai létszám: 21 fő (1 fő bölcsődevezető, 16 fő kisgyermeknevelő, 4 fő bölcsődei dajka)

Technikai dolgozó létszám: 2 fő (2 fő konyhai kisegítő).

Bölcsődei szakmai munka

2018. júliusában befejeződött a bölcsőde infrastrukturális fejlesztése. A felújítás a bölcsőde teljes épületét érintette és a játszó udvar rekonstrukciója is megtörtént. Az udvar közlekedő felülete és zöldterület fejlesztése, valamint kerékpártároló és kerti játéktároló építése is megvalósult. Parkolóhely és akadálymentes parkolóhely is létesült. A projekt keretében 1 csoport szoba, és a hozzá kapcsolódó helyiségek – babakocsi tároló, gyermeköltöző gyermekmosdó, építése valósult meg. Átfogó gépészeti teljes körű energetikai korszerűsítés valósult meg, ennek kapcsán egy napelemes rendszer is kiépítésre került.

Fejlesztés kiegészült eszközbeszerzéssel is, amely magába foglalja gyermek ellátó egységek berendezési tárgyait, fejlesztő eszközöket és játékokat, közösségi terek bútorzatát.

A fejlesztés követően 14 férőhellyel bővült az intézmény, nevelési feladatok ellátásához új munkaező felvétele is szükségessé vált 2 kisgyermeknevelő és 1 bölcsődei dajka személyben.

Bölcsődénk feladata a családok segítése érdekében, hogy a szülők munkaideje alatt biztosítsuk gyermekeik számára a kiegyensúlyozott, biztonságot nyújtó gondoskodást.

Nagyon fontosnak tartjuk a szülőkkel való kapcsolattartást, egyéni, csoportos megbeszéléseket. A szülőkkel történő fokozatos beszoktatás során a kisgyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában. Ez jelentősen megkönnyíti beilleszkedését a közösségbe és csökkenti az adaptáció során fellépő negatív tüneteket. A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermek fejlődését.

A bölcsődei nevelésben fontos a személyre szóló bánásmód, mely a gyermekek egyéni sajátosságához és igényeihez igazodó gondozást és nevelést jelent. A nevelés legfőbb területei a gondozási helyzetek és a játék. A bölcsődében eltöltött évek alatt alakítjuk ki az éntudatot, ennek hatására indul meg a gyermeki öntevékenység és önállóság kibontakozása és fejlődnek szociális kapcsolataik. Nem támasztunk elvárásokat a gyerekekkel szemben sem az étkezés, sem a szobatisztaság, sem a beszéd tekintetében. Kisgyermeknevelőink tisztában vannak azzal, hogy mindenki a maga ritmusában fejlődik, és senkit nem hasonlíthatunk a másikhoz. Fontosnak tartjuk a gyermek és kisgyermeknevelő között kialakuló érzelmi kapcsolatot, hiszen az első kötődésnek döntő jelentősége van a későbbi személyiségfejlődésben.

A hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítésére törekszünk, szükség esetén más intézményekkel, szakemberekkel együttműködve. A valamilyen kisebbséghez tartozó gyermekek esetében fontos a nemzetiségi/etnikai hovatartozás tiszteletben tartása, az identitástudat kialakulásának segítése. A csoportban gondozható, nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek esetében pedig minél fiatalabb életkortól kezdve segíteni a gondozásba ágyazott habilitációt és rehabilitációt. Mindezek segítik az egyenlő esélyekhez jutást, és a társadalmi beilleszkedést.

Bölcsőde és család

A bölcsőde a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermekek fejlődését. A családi és a bölcsődei nevelés-gondozás összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének. Ennek alapvető feltétele a családdal való együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól az írásos tájékoztatáson át a különböző rendezvényekig magukba foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket a bölcsőde, illetve a család teremt meg. A szülővel való kapcsolat kialakításának és fenntartásának másik formája a családlátogatás. A családlátogatás során a gyermek a megszokott, biztonságot nyújtó környezetében találkozhat a számára még ismeretlen személlyel, a kisgyermeknevelővel, mely által a barátkozás és kapcsolatfelvétel könnyebbé válik. A szülők az otthoni környezetükben egy kellemesebb, oldott légkörben kaphatnak további, személyre szóló információkat a bölcsődei életéről. Megismerhetik a kisgyermeknevelő személyét és lehetőségük nyílik szorongásaik oldására ebben a nem hivatalos környezetben. A kisgyermeknevelő megismerheti a gyermeket a maga természetes közegében, megfigyelheti viselkedését, reakcióit és információkat gyűjthet az egyéni bánásmód kialakításához, valamint a gyermek, otthoni miliójéről. A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásakor, az időpont megválasztásakor tiszteltben tartjuk a család kívánságait.

A családokkal való kapcsolatteremtés lehetőségei:

- beszélgetések érkezéskor, hazamenetelkor
- szülői értekezletek
- szervezett programok (Pl.: Mikulás, farsang, gyermeknap)
- családlátogatás
- üzenő füzet
- hirdetőtábla, faliújság

Eseményeink

Bölcsődénkben év elején megtörténik az **Érdekképviselői Fórum** éves ülése, az ellátottak ügyében jogi panasszal nem élt senki az év folyamán.

Sok-sok verssel, énekkel mondókával, a csoportszobák díszítésével vártuk a **Mikulás** megérkezését. Az ünnep napján a gyermekek szüleikkel együtt várták és közösen énekeltek a Mikulásnak.

Farsangra feldíszítettük a csoportszobákat mókás képekkel, szalagokkal, álarccal, lampionokkal. A gyermekek már napokkal a multság előtt újságolták, hogy milyen jelmezeket vesznek fel. Ez a nap a zenéről, táncról szólt, vidám jelmezekkel készültek a szülők és nevelők a multságra.

A csoportszobákba már tavaszi hangulatot idéző dekorációk kerültek, a foglalkozások a nyuszi várásáról szóltak, gyerekeknek a nevelők ajándékot készítettek **Húsvét** napjára. Több kisfiú hozott locsoló kölnit, hogy megöntözze a csoportban lévő kislányokat.

Minden évben áprilisban rendezzük meg a bölcsődei **nyílt napot**, ami lehetővé teszi a szülők számára, hogy betekintést nyerjenek a bölcsőde életébe, megismerjék a bölcsődei napirendet. A szülők és gyermekek együtt játszhatnak, ismerkedhetnek a bölcsődével, és a kisgyermeknevelőkkel. Minden szobában más és más foglalkozás várja a szülőket és gyermekeiket. A szülők végig látogatják a csoportszobákat és bekapcsolódnak a felkínált foglalkozásokba, az elkészült alkotásokat hazavihetik. A bölcsődevezetőtől tájékoztatást kapnak a bölcsődei jelentkezés menetéről.

Az **anyák napi** ünnepségre már hetekkel korábban készülünk, rövid dalokat-verseket tanulunk, amelyek az édesanyákhoz, nagymamákhöz szólnak. A gyerekekkel közösen kis meglepetést készítünk, melyeket személyre szólóan adnak át az anyukáknak.

Gyereknapi, óvodába készülők búcsúzója az utolsó együtt töltött ünnep a gondozási évben. A csoportszobákat lufikkal, szalagokkal díszítjük fel, és egy vidám délutánra várjuk a családokat.

Udvaron zenés multság, ugráló vár, arcfestés, buborék fújó gép, és kézműves foglalkozások színesítették és fokozták a hangulatot.

Képzések, önképzések

2018-as évben a kisgyermeknevelők mentális védelmük érdekében szupervízióon vettek részt 7 alkalommal. „Színház pedagógiai és dráma pedagógiai elemek alkalmazása a kisgyermeknevelők sikeresebb szakmai munkájáért” című, Honti György által vezetett képzésen 1 kisgyermeknevelő bővítette szakmai tudását. Munkatársaink önképzés keretei között, havonta felkészültek szakmai anyagokból, folyóiratokból tudásuk frissítése, gyarapítása érdekében és előadták ismereteiket a kollegák részére.

Önképzések témakörei:

- Gondolatok a pedagógiai bábjátékról
- Énekzenei nevelés - hogyan használjuk a furulyát kisgyermekek között?
- A kisgyermeknevelő
- Spontán fejlődés támogatása
- Mi a környezeti nevelés
- Mesélő kisgyermeknevelő
- Mozgás, mint az egészséges életmód része
- A bölcsődés korú gyermekek is gyászolnak?
- Kisgyermeknevelők a jelzőrendszer tagjai
- Üzenő füzet vezetésének tartalmi és formai kérdései

Szakmai kapcsolattartás

- Család – és Gyermekjóléti Központtal

A családsegítőkkal, esetmenedzserekkel folyamatos kapcsolatot tartunk. Kölsönösen tájékoztatjuk egymást a gyermekekkel történő eseményekről. Pedagógiai véleményt kérés alapján küldünk, valamint jelzéssel élünk, ha problémát észlelünk valamelyik gyermeknél.

- Óvodákkal

Minden év elején aktuálissá válik az óvodai beiratkozás. Meghívott óvodavezető a bölcsődénkben tartott szülői értekezleten mutatta be az óvodai szakmai programot és a beiratkozással kapcsolatos tudnivalókat mondta el.

- Gyermekorvossal

A mindennapi teendőjén kívül részt vesz az első szülői értekezleten, tájékoztatja a szülőket a bölcsődében leggyakrabban előforduló betegségekről, teendőkről, megelőzésükről.

Katica Bölcsőde

Engedélyezett férőhelyek száma: 52 fő

Várólistán lévő gyermekek száma 2018.12.31-én: 33 fő

A bölcsőde személyi feltételei

Leendő foglalkoztatottak száma: 13 fő

Szakmai létszám: bölcsődevezető 1fő

kisgyermeknevelő 8 fő

bölcsődei dajka 2fő

Technikai létszám: 2 fő (konyhai kisegítő)

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a TOP-6.2.1-15-KE1-2016-00007 projekt keretén belül a Homokbányai városrészen az új 4 csoportos, 52 férőhelyes bölcsőde építése a tervek szerint befejezésre került. Az épület elkészült, napelemes rendszerrel és olyan technológiával mely lehetővé teszi, hogy az épület környezet és természetvédő módon működhessen, és mindenki számára biztosítja az akadálymentes használatot. Az eszközbeszerzés(berendezési tárgyak, bútorok, játékok beszerzése) is a projekt keretein belül fog megvalósulni.

Az új bölcsődei férőhelyek kialakításra nagy szükség volt a dinamikus fejlődő, elsősorban fiatal családok által lakott városrészen. Csendes, nyugodt, igényesen kialakított környezetben tudjuk majd fogadni a gyermekeket, biztosítva számukra a fejlődésükhöz nélkülözhetetlen biztonságos, szeretetteljes légkört és a nevelés – gondozás egységét. A katica formájú közösségi tér lehetőséget ad majd a családokkal közös programok, rendezvények szervezésére. A bölcsőde nyitását várják azon környékbeli és távolabb lakó családok, akik várólistánkon szerepelnek, bízva a most szerveződő kisgyermeknevelők és dolgozók szakmai tudásában és a hasonlóan magas színvonalú ellátásban, mint a város többi önkormányzati fenntartású bölcsődéjében.

CSALÁDSEGÍTÉS ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLTATÁS

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Kecskemét, Fecske u. 20.

Kecskeméten a Gyermekjóléti Szolgálat 1997. év óta működik a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról szóló 1997.évi XXXI. törvény alapján, 2006. évtől Gyermekjóléti Központként működött. 2016. január 1-jétől Kecskemét járás településein a hatósági intézkedéssel járó feladatokat látjuk el, Kecskemét-Városföld közigazgatási területén pedig a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatást, valamint az ezzel járó törvényben meghatározott feladatokat végezzük.

A feladatellátás általános megközelítése

- **A családsegítés célja, feladata:** a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízis helyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családsegítés a szociális munka eszközeivel és módszereivel hozzájárul az egyének, családok, csoportok és közösségek jólétéhez, fejlődéséhez és szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz.

A szociális biztonság megteremtéséhez kapcsolódó ellátásokat, szolgáltatásokat igénylők megfelelő szintű tájékoztatásával, az ellátások hozzáférhetőségével és az igénybevitelükre vonatkozó szabályok betartásával lehet biztosítani.

Segítséget nyújt a működési területén élő szociális és mentálhigiénés problémáinak megelőzéséhez, feltárásához és kezeléséhez, a krízishelyzet megelőzéséhez illetve megszüntetéséhez és az életvezetési képesség megőrzéséhez.

- **A gyermekjóléti szolgáltatás célja, feladata:** a gyermek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésének, jólétének, családban nevelésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése, családból való kiemelésének megelőzése, a gyermekvédelmi szakellátásban gondozottak visszahelyezése. Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével annak leküzdéséhez.

A gyermekek jóllétét garantáló szolgáltatások biztosítására, a gyermeki jogok védelmére vonatkozó tevékenység, a családok, az egyének – különös tekintettel a gyermekek – szociális és mentálhigiénés támogatását foglalja magában.

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása a törvényi szabályozásnak megfelelően tervezett és végrehajtott tevékenységek köre.

A Család - és Gyermekjóléti Szolgálat és a Család - és Gyermekjóléti Központ működése során a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás szakmai filozófiáját, jellegét érvényesíti különösen:

- az intenzív terepmunkával a családgondozás területén,
- a társadalmi önszerveződés támogatásával,
- a civil szervezetek aktív bevonásával,
- az önkormányzat egyéb támogató szervezeteivel való intenzív együttműködés megvalósításával,
- a szakmai igényesség és megjelenés elősegítésével.

Az ellátás igénybe vételének módja:

A család- és gyermekjóléti szolgálat működését a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó intézményben kell biztosítani. Hatósági intézkedés alatt álló gyermek esetén, a járás székhelyen működő Család- és Gyermekjóléti Központ válik illetékessé.

A személyes gondoskodás igénybe vétele önkéntes, az ellátást igénylő (gyermek, szülő/törvényes képviselő) kérelmére történik. Ha a gyermek védelme az ellátás önkéntes igénybe vételével nem biztosított, akkor az ellátás kötelező igénybe vétele kezdeményezhető.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatai

1. A családsegítés tanácsadást, az anyagi nehézségekkel küzdők számára pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz és a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás szervezésében nyújt segítséget. Szociális segítőmunkával a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését, valamint közösségfejlesztő programok szervezését, egyéni és csoportos készségfejlesztést biztosít.

2. A gyermek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésének, jólétének, családban nevelésének elősegítése érdekében - jogokról tájékoztatás, tanácsadás, várandós segítése, szabadidős programok szervezése, ügyintézés. Mindez magába foglalja az univerzális, alapellátási formákat, amelyekre minden gyermek jogosult: ismeretterjesztés gyermeknevelésről, fejlődési szükségletekről, gyermekbántalmazás és elhanyagolás jeleiről, következményeiről. A bántalmazás némely formái, mint a fizikai bántalmazás egy bizonyos szintig, és az érzelmi bántalmazás sokak számára sajnos elfogadható. A szexuális bántalmazás máig tabu a családok többségében. Fontos és elengedhetetlen a felvilágosítás a gyermeki személyiségre gyakorolt káros hatásairól.

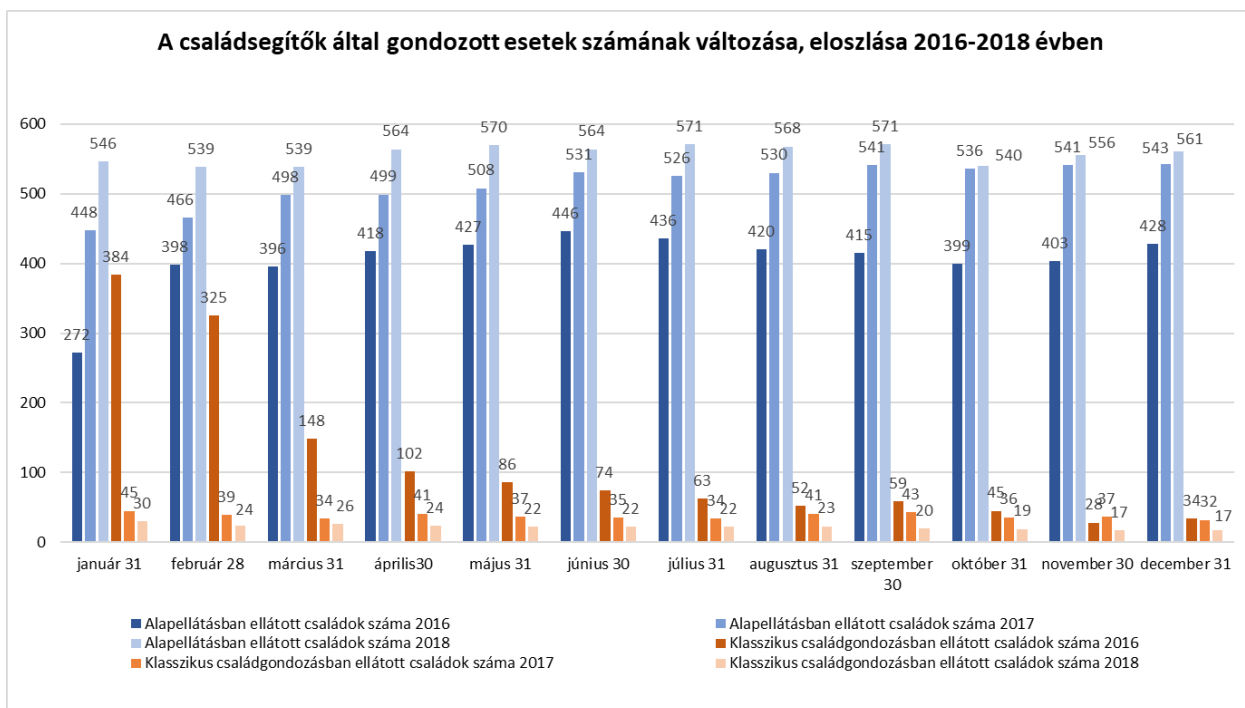
A gyermekeket és a fiatalokat egyre inkább veszélyeztető gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzésében nagy fontossággal bír a családok segítése, a leszakadó társadalmi csoportok integrálása.

3. Veszélyeztetettség megelőzése érdekében – észlelő – jelzőrendszer működtetése, a nem állami szervek, magánszemélyek részvételének elősegítése.

Ez egy célzott segítségnyújtás, mielőtt a bántalmazás, elhanyagolás bekövetkezne. Ebben az esetben már kezdenek különválni az érintettek sértetti és elkövetői irányba.

4. Kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében – szociális segítő tevékenységgel - konfliktusok megoldásának elősegítése, egészségügyi és szociális ellátás, hatósági beavatkozás kezdeményezése, javaslat kiemelésre. A gyermek jogainak sérelme megtörtént, de az újabb elkövetés megakadályozására, vagy a viktimizációs teher leküzdésére van mód. A veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetésekor szükség van a humánus megoldásokra és a pedagógiai funkciók előtérbe állítására, elkövetői/bántalmazói oldalon ezt a büntetés és a megtorlás elé kell helyezni.

Családsegítő munkakörben dolgozók eseteinek eloszlása 2016. január 1-jétől 2018. december 31-ig havi lebontás Kecskemét-Városföld közigazgatási területén

A tapasztalatok azt mutatják, hogy 2016. január 1-jétől 2018. december 31-ig terjedő időszakban a klasszikus családgondozással érintett családok száma minimálisra csökkent. Az évek szerinti bontás alapján megfigyelhető, hogy 2016. és 2017. között ugrásszerűen csökkent, míg 2017. és 2018. között lassúbb ütemű családszám csökkenést figyelhetünk meg.

Az alapellátásban gondozott családok száma viszont több mint a duplájára emelkedett 2016. és 2018. között. 2016. és 2017. között ugrásszerű emelkedés figyelhető meg, míg 2017. és 2018. között lassúbb ütemű változás mutatkozik.

Mindezek oka lehet, hogy a krízis helyzetben lévő veszélyeztetett gyermeket nevelő családok a gondozás során prioritást élveznek. A szociális problémákkal küzdő egyének és gyermektelen családok esetében jellemzően tanácsadás keretében nyújtottunk segítséget.

A családsegítők által gondozott személyek száma 2018-ban

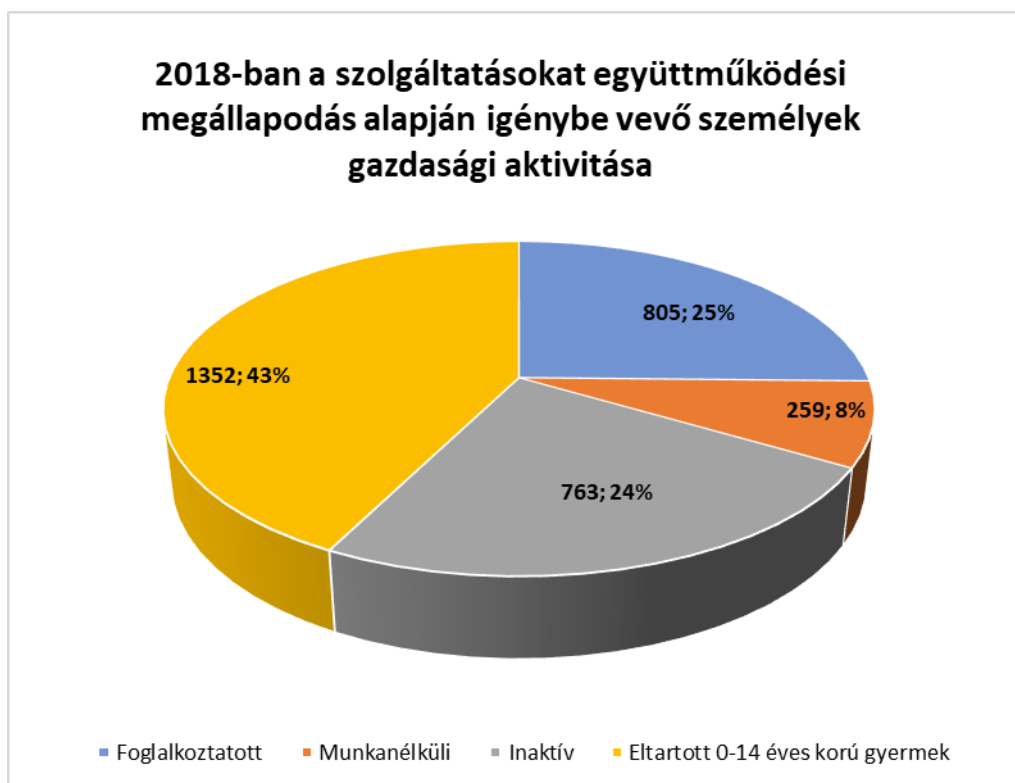
IGÉNYBEVÉTEL MÓDJA		
SZEMÉLYEK SZÁMA	EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS ALAPJÁN	EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS NÉLKÜL
ÖSSZESEN: 3 789 fő	3 179 fő	610 fő

A családsegítő munkakörben dolgozók együttműködési megállapodás alapján és együttműködési megállapodás nélkül segítik a rászoruló személyeket, családokat.

Együttműködési megállapodás alapján azon személyekkel, családokkal dolgozunk, ahol a szociális segítőmunka biztosítása legalább évi átlagban havi háromszori személyes

találkozásra épül. Az adatokból kiderül, hogy 3 179 fő vette igénybe megállapodással a szolgáltatásainkat.

Együtműködési megállapodás nélkül azokat a személyeket gondoztuk, akiknek a problémája egy-háromszori segítségnyújtást igényelt, viszont együtműködési megállapodás megkötésére nem volt szükség. Pl.: az egyszeri ügyintézésben, a szociális ügyekkel kapcsolatos nyomtatvány kitöltésében, adományokhoz való hozzájárulás közvetítésében stb. kértek segítséget. Ilyen esetben 610 fő vette igénybe a szolgáltatásainkat.

2018-ban a szolgáltatást igénybe vevő személyek száma gazdasági aktivitás szerint

A gazdasági aktivitást azon személyek esetében néztük meg, akik együtműködési megállapodással rendelkeztek. Az ellátott személyek több mint harmada 14 év alatti gyermek. Ez az a korosztály, akik esetében a leginkább szükség van a megfelelő családi háttér biztosítására az egészséges és harmonikus fejlődésük szempontjából.

2018-ban a szolgáltatást együtműködési megállapodás alapján igénybe vevő felnőtt korú ellátottak száma legmagasabb iskolai végzettség szerint

FELNŐTTKORÚAK ISKOLAI VÉGZETTSÉGE	
MEGNEVEZÉS	FŐ
Általános iskola nyolc osztályánál kevesebb	151
Általános iskola nyolc osztálya	588
Befejezett szakmunkásképző iskola, szakiskola	332
Befejezett szakközépiskola	109
Befejezett gimnázium	87
Érettségire épülő befejezett OKJ iskola	36

Felsőfokú iskola (főiskola, egyetem)	110
Összesen	1 413

Az adatokból kiderül, hogy az ellátott felnőtt korúak esetében 50 %-ot meghaladja az általános iskola 8. osztályát befejező illetve az ettől alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők száma. Az iskolai végzettség nagyban meghatározza egy-egy személy munkaerő piaci helyzetét, amely befolyásoló hatással lesz a család életére és az általuk nevelt gyermekek jövőjére.

2018-ban a szolgáltatást együttműködési megállapodás alapján igénybe vevő családok száma a családi összetétel szerint

CSALÁDI ÖSSZETÉTEL	
MEGNEVEZÉS	CSALÁDOK SZÁMA
Egyedül élő	16
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők gyermek nélkül	13
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 1-2 gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	322
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 3 vagy több gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	198
Egy szülő 1-2 gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	360
Egy szülő 3- vagy több gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	80
Egyéb	21
Összesen	1 010

2018-ban a szolgálatban megjelenő szakmai tevékenységek halmozott száma

SZAKMAI TEVÉKENYSÉGEK	
megnevezés	szakmai tevékenységek száma
Információnyújtás	9 445
Segítőbeszélgetés	6 886
Tanácsadás	3 482
Ügyintézéshez segítségnyújtás	2 350
Konfliktuskezelés	739
Kríziskezelés	247
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (pénzbeli)	280
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (természetbeni)	446
Közvetítés más szolgáltatáshoz	185
Közvetítés család- és gyermekjóléti központhoz	122
Esetkonferencia	471
Esetmegbeszélés	105
Esetkonzultáció	1 588
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	49

Családlátogatás	11 957
Adományközvetítés	514
SZAKMAI TEVÉKENYSÉGEK	
megnevezés	szakmai tevékenységek száma
Mediáció	17
Iskolai szociális munka	71
Összesen	38 954

Egyéb szolgáltatások

1. Csoportmunka

A szociális segítő munka nemcsak egyéni esetkezeléssel valósul meg szolgálatunknál, hanem csoportmunka keretében is. 2018. évben több csoportot indítottunk:

Ifjúsági értékorientációs csoport: amely kamaszok számára szerveződött. 14-18 éves korosztályt céloztunk meg, amely a kortárs csoportba való beilleszkedési nehézség megoldására, pozitív mintakövetésre, az értékorientáció témakörében nyújtott segítséget. Ezekben a foglalkozásokon átlagosan 8-10 fő vett részt 2 x 10 alkalommal. A csoportok megtartására tavaszi és őszi kezdéssel került sor.

Önismereti csoport kamaszoknak: A csoportot 15-18 év közötti fiataloknak hirdettük meg. A csoportfoglalkozások főbb témái között az önismeret fejlesztése, pályaválasztás, jövőkép kialakítása szerepelt, valamint a serdülőket érintő szexualitás, szexuális visszaélés témakörében is segítséget kaptak a résztvevők. A csoportfoglalkozások 10 alkalommal kerültek megrendezésre, amelyen 8-10 fő vett részt.

Szülők iskolája kisgyermeket nevelő szülőknek, nagyszülőknek: A csoportfoglalkozások keretében történő tájékoztatás, segítségnyújtás, adományozás, szolgáltatások közvetítése a kisgyermeket nevelő szülők, nagyszülők részére. Tájékoztatást kaptak a gyermekek életkorának és fejlettségi szintjének megfelelő gondozási lehetőségekről, egészséges életmódról, táplálkozásról. Különösen érdekelte a szülőket a szobatisztaság, a jutalmazás, a következetes nevelés, stb. témaköre. Gyakorlati segítséget nyújtottunk a babakelengye előkészítésével kapcsolatosan, valamint gyermekek életkorának megfelelő és biztonságos játékkészlet beszerzésére. Hasznos tanácsokkal láttuk el a szülőket a gyermekük életkorának megfelelő napirend kialakításában. A csoportfoglalkozásokra havi rendszerességgel került sor.

2. Prevenció és bűnmegelőzés

2018. évben is nagy hangsúlyt fektettünk a prevencióra és a bűnmegelőzésre, melynek keretében a nyári szünetben táboroztattuk a családban nevelkedő gyerekeket. A 7-12 éves kiskorúakat két héten keresztül fogadtuk napközis tábor keretein belül. Összesen 30 fő gyermeknek biztosítottuk az élményekben gazdag szabadidő eltöltését. A szülők és a gyerekek örömmel fogadták ezt a kezdeményezésünket, hiszen az általunk gondozott családok számára sokszor elérhetetlen a gyerekek nyaraltatása és igényes programokon való részvételük.

3. Adományok gyűjtése

2018. évben is rendszeresen szerveztünk adománygyűjtést rászoruló családok részére. Kecskemét lakosságának segítségével ruha, bútorzat, élelmiszer, tápszer, bébiétel, cumisüveg, tűzifa, stb. adománnyal tudtuk támogatni a nélkülözőket. A karácsonyi ünnepek közeledtével számos felajánlás érkezett magánszemélyektől, cégektől, akik nagylelkű adományokkal tették szebbé az ünnepet.

**Család- és Gyermekjóléti Központ
Kecskemét, Fecske u. 20.**

Család- és Gyermekjóléti Központ feladatai:

1. Az általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló, egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt és ennek keretében az alábbiakat biztosítja:

- utcai és lakótelepi szociális munkát,
- kapcsolattartási ügyeletet,
- kórházi szociális munkát,
- gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,
- jogi tájékoztatás nyújtást és pszichológiai tanácsadást,
- családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát
- óvodai és iskolai segítő tevékenységet.

2. A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermek védelmére irányuló tevékenységet lát el.

Ennek keretében:

- kezdeményezi a gyermek védelembevételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembevételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását.
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez, a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához segítséget nyújt,
- utógondozást végez a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
- a védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítő munkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készít.

3. Szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

4. Elkészíti a szociális diagnózist.

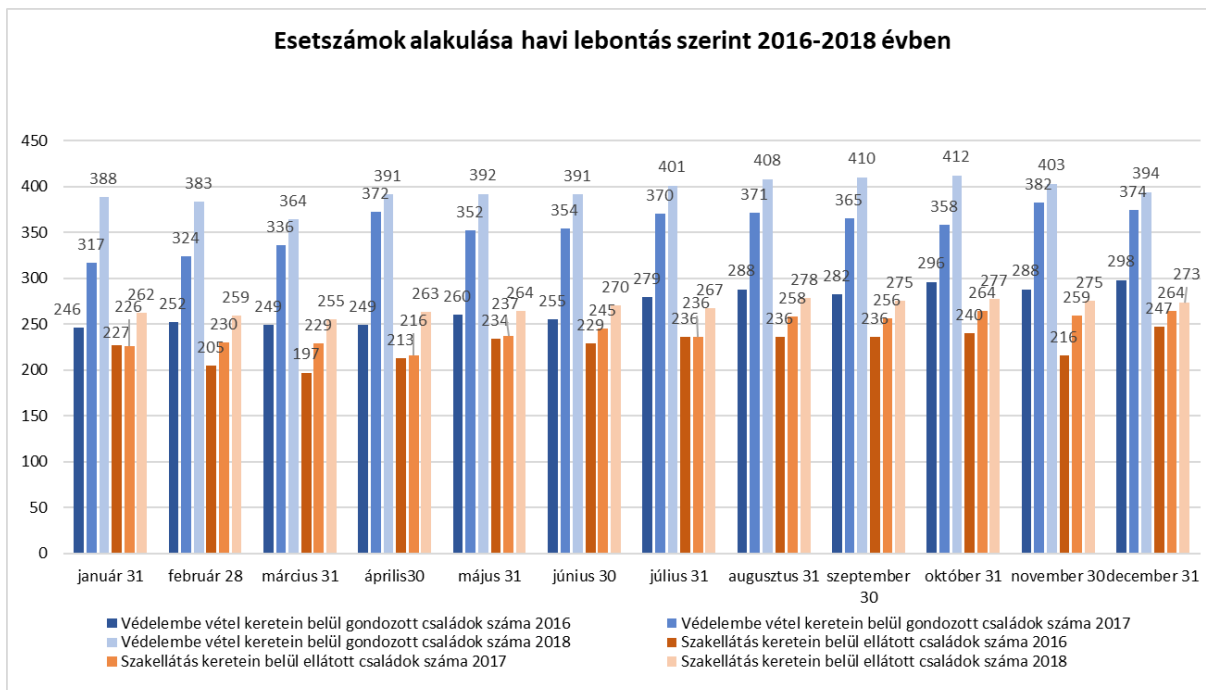

JÁRÁS TELEPÜLÉSEI

Kecskemét Járás településein az ügyfélfogadási idő és a családlátogatások az alábbiak szerint alakultak:

TELEPÜLÉS NEVE	ÜGYFÉLFOGADÁSI IDŐ	LÁTOGATÁSI IDŐ
Kecskemét	Munkanapokon hétfőtől-péntekig 8:00-16:00, csütörtökön 8:00-18:00	Munkanapokon ügyfélfogadási időben
Városföld	Hétfőn 10:00-11:00	Hétfőn 10:00-12:00
Kunszállás (Fülöpjakab)	Hétfőn 9:00-10:00	Hétfőn 9:00-10:00
Lajosmizse (Felsőlajos)	Kedden 14:30-15:30	Kedden 9:00-15:30 Csütörtökön 9:00-15:30 pénteken 9:00-11:30
Kerekegyháza (Fülöpháza)	Szerdán 9:00-10:00	Szerda 9:00-11:30 Csütörtök 09:00-15:30
Jakabszállás	Csütörtökön 11:00-12:00	Csütörtökön 9:00-12:00
Ladánybene (Kunbaracs)	Kedden 11:00-12:00	Kedden 8:30-11:00
Ágasegyháza	Hétfőn 13:00-14:00	Hétfőn 13:00-15:30
Nyárlőrinc	Szerdán 13:00-14:00	Szerdán 13:00-15:30
Orgovány	Csütörtökön 13:00-14:00	Csütörtökön 13:00-15:30
Ballószög	Hétfőn 9:00-10:00	Hétfőn 9:00-11:30
Helvécia	Kedden 9:00-10:00	Kedden 9:00-11:30

Kecskemét járás települései számára a megadott helyi ügyfélfogadási időn túl Kecskeméten a Fecske utca 20. szám alatt található Család- és Gyermekejóléti Központ ügyfélfogadási idejében is biztosítjuk a családok számára a szolgáltatást. Ezt a lehetőséget többen is igénybe vették, hiszen sokan Kecskeméten dolgoznak vagy tanulnak.

Az esetmenedzserek által gondozott védelembe vett és szakellátásba került gyerekek családjainak száma 2016-2018. évben havi lebontásban

A diagramból látható, hogy a védelembe vétel mellett gondozott családok száma Kecskemét járás területén folyamatos emelkedést mutat. 2016. január és 2017. decembere között 128 családdal nőtt a védelembe vétel keretein belül gondozott családok száma, amely 52%-os emelkedést jelent. 2017. és 2018. között az emelkedés továbbra is megfigyelhető, de kisebb mértékben.

A törvényi kötelezettségeinknek eleget téve a gyermekvédelmi gondoskodásba került gyerekek szülei számára is segítséget nyújtunk abban, hogy alkalmassá váljanak ismételten a gyermekeik gondozására-nevelésre. Fontosnak tartjuk, hogy a családból kiemelt gyerekekkel a szülei rendszeresen tartsanak kapcsolatot. A diagramból látható, hogy a szakellátásba került gyerekek családjának száma minimális emelkedést mutat a 2016 - 2018-as évben.

**A hatósági intézkedéssel érintett kiskorúak száma Kecskemét Járás településein
2018-ban**

Település	Védelembe vett	Ideiglenes hatállyal elhelyezett	Nevelésbe vett	Utógondozás, szakellátásból kikerült	Össz:
Kecskemét	583	32	293	18	926
Ágasegyháza	4	0	1	0	5
Ballószög	7	0	1	0	8
Felsőlajos	2	0	1	0	3
Fülöpháza	0	0	0	0	0
Fülöpjakab	4	0	1	0	5
Helvécia	14	2	8	1	25
Jakabszállás	20	0	4	1	25
Kerekegyháza	42	11	21	0	74
Kunbaracs	9	0	1	0	10
Kunszállás	4	0	0	0	4
Ladánybene	14	0	5	0	19
Lajosmizse	131	12	68	3	214
Nyárlőrinc	6	1	7	0	14
Orgovány	32	4	7	1	44
Városföld	14	0	3	0	17
Összesen	886	62	421	24	1393

A táblázatban a hatósági intézkedéssel érintett személyeket tüntettük fel, akik végleges határozattal rendelkeznek. Látható, hogy Kecskemét Járás területén – a lakosság számnak megfelelően – Kecskeméten, Lajosmizsén és Kerekegyházán figyelhetők meg a legmagasabb- általunk gondozott - esetszámok.

A hatósági intézkedésekhez kapcsolódó szakmai tevékenységek száma Kecskemét Járás településein 2018-ban

HATÓSÁGI INTÉZKEDÉSHEZ KAPCSOLÓDÓ TEVÉKENYSÉGEK SZÁMA	
TEVÉKENYSÉG	ESETSZÁM
Szociális segítő tevékenység	3 341
Esetkonferencián részvétel	367
Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	220
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel - nevelésbe vétel	98
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel - védelembe vétel	295
Elhelyezési értekezleten illetve tárgyaláson való részvétel	84
Családlátogatás	8 313
Környezettanulmány készítésében való közreműködés	82
Környezettanulmány készítése önállóan	213
Összesen	13 013

A Család- és Gyermekjóléti Központ szolgáltatásai

1. A kórházi szociális munka: Ez a tevékenység nagyon fontos a krízisben lévő anyák számára illetve a bántalmazott gyermekek esetében is. A kórházi szociális munkással és az Újszülött Osztály védőnőjével rendszeres a kapcsolatunk, telefonon és írásban is jelzéssel élnek szükség esetén.

2018-ban 30 új esettel kapcsolatos jelzés érkezett a Család- és Gyermekjóléti Központhoz.

2. Készenléti szolgálat esetében a szakember munkaidő után is tud szakszerű segítséget nyújtani a 24 órás telefonügyeleten keresztül, amely egy állandóan hívható telefonszám biztosításával valósul meg. A készenléti telefonszámunk: **06 30 518 5126**

Leggyakrabban előforduló problémák:

- Kapcsolattartásos ügyekben kérnek segítséget, mint pl. időpontváltozás, késés, betegség, stb.
- Rendőrségi intézkedés és egészségügyi ellátás során kiskorút érintő ügyben segítség kérése.
- Tájékoztatás kérése a Család- és Gyermekjóléti Központ szolgáltatásairól.
- Több esetben előfordult, hogy a készenléti telefonon kezdeményeztek ügyfelek kapcsolatot a családsegítővel, esetmenedzserrel, gyakran visszahívást kértek.

2018-ban 156 alkalommal kellett konkrét ügyben segítséget nyújtanunk.

3. Kapcsolattartási ügyelet nagy segítséget nyújt abban, hogy elvált szülők és nagyszülők rendszeres kapcsolatot tudjanak tartani gyermekeikkel, unokáikkal szakképzett szakemberek segítségével, illetve felügyelete mellett. Ezt a szolgáltatást bírósági vagy gyámhivatali határozattal lehet igénybe venni.

2018. évben 471 alkalommal vették igénybe családok a szolgáltatást, amely 91 főt érintett.

4. Az utcai-lakótelepi szociális munka

Mini-Net

Az ifjúsági klubhelyiségben különféle szolgáltatásaink vannak, amelyet a fiatalok ingyenesen vehetnek igénybe pl.: internet használata, csocsó, kártyajátékok, társasjátékok, kézműves foglalkozások, gitároktatás és egyéb közösségi programok. A klubra jellemző, hogy oldottabb hangulatban nyílik lehetőség bizalmas beszélgetésekre, a fiatalokat foglalkoztató problémák megbeszélésére.

Helyszín: Kecskemét, Széchenyi sétány 4.

Nyitvatartási idő: Kedd, csütörtök, péntek: **13 – 16 óráig**

A Mini-Net szolgáltatásait napi átlagban 10-15 fő veszi igénybe, 2018. évben 156 alkalommal fogadtuk a gyerekeket különböző programokkal, rendezvényekkel.

Nyári programok az utcai – lakótelepi szociális munka keretében:

Nyári szünidőben a Mini-Net Klubhelyiség 6 héten keresztül egész napos nyitva tartással (kedd, csütörtök, péntek) 8-16 óráig változatos programokkal várta a fiatalokat.

A Nyári napközis táboron keresztül a Család- és Gyermekjóléti Központ munkatársai egy olyan programot hoznak létre évről-évre, amely a nyári szünidő hasznos eltöltésére irányul, és célcsoportja a nehéz anyagi körülmények között élő és az utcán csellengő, kallódó fiatalok.

2018. nyarán az alábbi programok valósultak meg:

1. hét	július 3. kedd	július 5. Csütörtök	Július 6. Péntek
	Élményfürdő (egész napos program)	Strand (egész napos program)	Tűzoltóság, Mozi
2. hét	Július 10. Kedd	július 12. Csütörtök	Július 13. Péntek
	Élményfürdő (egész napos program)	Strand (egész napos program)	Tóserdő - Kalandpark
3. hét	Július 17. Kedd	Július 19. Csütörtök	július 20. Péntek
	Strand (egész napos program)	Mentőállomás, Élményfürdő	Élményfürdő (egész napos program)
4. hét	július 24. Kedd	július 26. Csütörtök	július 27. Péntek
	Strand (egész napos program)	Sárkányhajózás, kézműves foglalkozás	Élményfürdő (egész napos program)
5. hét	július 31. Kedd	augusztus 2. Csütörtök	augusztus 3. Péntek
	Élményfürdő (egész napos program)	Cserkeszölő-strand (egész napos program)	Strand (egész napos program)
6. hét	augusztus 7. Kedd	augusztus 9. Csütörtök	augusztus 10. Péntek
	Strand (egész napos program)	Élményfürdő (egész napos program)	Meglepetés (Ceglédi Élményfürdő)

A tábor a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és a Család- és Gyermekjóléti Központ által gondozott családjai, valamint a „Mini-Net” közösségi klub fiataljai közt került meghirdetésre. Célcsoportja a nehéz anyagi körülmények között élő és az utcán csellengő, kallódó fiatalokból tevődött össze.

Ebben az évben a program szervezésében és lebonyolításában 1 fő utcai szociális munkás és 1 fő tanácsadó vett részt. Táboroztatásunkban nagy segítségünkre voltak a közösségi gyakorlatot végző művészeti tagozatra járó diákok.

A tábort 2018. 07. 03-tól 2018. 08. 10-ig terveztük a keddi, csütörtöki és a pénteki napokon. Reggelente volt a gyülekező a „Mini-Net” Közösségi Klub Széchenyi sétány 4. szám alatti

telephelyén és innen indultak a Központ munkatársai a gyermekekkel együtt az adott napi programra. Naponta átlagosan 18-20 gyermek vett részt a rendezvényeken. A fiatalok a tábor ideje alatt cserélődtek, így összességében 30-35 fiatal hasznos nyári időtöltése valósulhatott meg.

2018. augusztus 10-én 21 fő gyermekkel elindultunk Ceglédre (élményfürdőbe), hogy mindenki új kalandokban vehessen részt. A kiskorúak életre szóló élményekben gazdagon térhettek haza. Még hetekkel később is arról beszéltek, hogy milyen kalandokban volt részük.

A gyerekek által legkedveltebb programok az alábbiak voltak:

- szabadtéri játékok a Dombnál,
- lubickolás és hűsölés a kecskeméti Élményfürdőben,
- erő és bátorság próba a Ceglédi Élményfürdőben.

5. Korrepetálási lehetőséget biztosítottunk az általunk gondozott és a Mini-Net klubhelyiség szolgáltatását igénybe vevő gyermekeknek. Ezt a szolgáltatást főként a magántanulók és a gyengén teljesítő diákok vették igénybe. 2018-ban 71 tanuló mintegy 897 alkalommal vett részt a fejlesztő foglalkozásokon. Ezt a szolgáltatást két helyszínen biztosítjuk (Kecskemét, Fecske u. 20. és Kecskemét, Széchenyi sétány. 4.), hogy a gyerekek számára könnyebben elérhető legyen. Elmondható, hogy vagy a lakóhelyükhöz vagy az iskolájukhoz közelebb eső helyszínt választják.

6. Mediációt (közvetítői eljárást) képzett munkatársaink az igényeknek megfelelően folyamatosan végzik. A mediáció célja, hogy elősegítse a konfliktusban álló felek számára a kölcsönösen elfogadható megoldások megtalálását és kidolgozását. 2018. évben 18 esetben történt közvetítői eljárás lebonyolítása.

7. Jogi tanácsadás keretében a gondozott családok számára időpont egyeztetéssel lehetőség nyílt arra, hogy segítséget kapjanak jogi kérdésekben, valamint szükség esetén beadványok elkészítésében is. 2018-ban 310 alkalommal vették igénybe ezt a szolgáltatást.

8. Pszichológiai tanácsadás igénybevételére előzetes időpont egyeztetést követően nyílt lehetőség. 2018-ban 201 fő vette igénybe 604 alkalommal ezt a szolgáltatásunkat, melyet Kecskemét, Fecske u. 20. szám alatt biztosítottunk.

9. Család- és párterápiás megsegítésre lehetősége van ügyfeleinknek szakképzett és gyakorlattal rendelkező kollégák közreműködésével. 2018-ban 107 alkalommal 65 fő vette igénybe ezt a szolgáltatást.

10. Esetkonferencia megszervezésére 2018-ban 833 alkalommal került sor.

11. Börtön szociális munka: 2008-ban megállapodás született a Büntetés - végrehajtási Intézet és az ESZII Gyermekjóléti Központja között. Szükség esetén a Család- és Gyermekjóléti Központ esetmenedzsere felkeresi a büntetését töltő édesanyát a Büntetés-végrehajtási Intézetben. Megbeszélik a szabadulás utáni terveiket, lehetőségeiket. Előkészítik a gyermek hazagondozását abban az esetben, ha az anya később szabadul, mint ahogy a gyermek betölti az 1 éves korát. 2018-ban nem érkezett jelzés Központunkhoz.

12. Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység: 2018. szeptemberétől kötelező feladatként jelent meg. Az előzetes felmérés szerint Kecskemét járás területén, 150 telephelyen 25 615 gyermek járt köznevelési intézménybe. Ennek megfelelően 26 fő

szakember felvételére nyílt lehetőségünk. A státuszhelyek meghirdetését követően 3 fő kolléga felvételére került csak sor. Ennek oka, hogy a jelentkezők nagy száma nem rendelkezett a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 2. számú melléklete szerinti képesítéssel. A kollégák 2018. szeptember közepén kerültek felvételre. Az első időszakban megismerkedtek a gyermekvédelem rendszerével. 2018. november 19-től már a megállapodás alapján látták el a feladatukat az intézményekben, szem előtt tartva, hogy 1000 fő gyermek tartozhat az ellátási területéhez.

2018. évben az alábbi intézményekben láttunk el iskolai és óvodai szociális segítő tevékenységet a szükségletfelmérések alapján:

Óvodai és iskolai szociális segítő munka		
ÓVODAI ÉS ISKOLAI SZOCIÁLIS SEGÍTŐ	KÖZNEVELÉSI INTÉZMÉNY NEVE	FELADATELLÁTÁS IDEJE
1. fő 4 telephellyel	Kecskeméti Belvárosi Zrínyi Ilona Általános Iskola Damjanich János Általános Iskolája	Minden hét szerdai napján
	Kecskeméti Corvin Mátyás Általános Iskola Hunyadi János Általános Iskolája	Minden hét keddi napján
	Kecskeméti Corvin Mátyás Általános Iskola Mathiász János Általános Iskolája	Minden hét hétfői napján
	Kecskeméti Széchenyi Városi Általános Iskola Arany János Általános Iskola Lánchíd Utcai Sport Általános Iskolája	Minden hét csütörtöki napján
1. fő 3 telephellyel	Kecskeméti Belvárosi Zrínyi Ilona Általános Iskola II. Rákóczi Ferenc Általános Iskolája	Minden hét hétfői napján
	Kecskeméti Belvárosi Zrínyi Ilona Általános Iskola Béke Általános Iskolája	Minden hét keddi napján
	Kecskeméti Belvárosi Zrínyi Ilona Általános Iskola Tóth László Általános Iskolája	Minden hét szerdai és csütörtöki napján
1. fő 1 telephellyel	Kecskeméti Szakképzési Centrum Gáspár András Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája	Minden hét hétfői napjától csütörtöki napjáig

Az érintett iskolák vezetőivel a kapcsolatfelvétel után részletesen átbeszéltük az együttműködés kereteit. A szakemberek jó felkészültségének és a folyamatos jelenlétnek

köszönhetően a gyerekek, szülők és a pedagógusok részéről egyre több megkeresést tapasztaltak. 2018. november 19-től 2018. december 31-ig 61 alkalommal 28 fő vette igénybe a szolgáltatásunkat. A hozott probléma fő típusai:

- gyermeknevelési, gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség,
- magatartászavar, teljesítményzavar,
- tanulásban motiválatlanság,
- családi életviteli problémák,
- igazolatlan iskolai hiányzás,
- konfliktusok (gyerek-gyerek és pedagógus-szülő között)
- szülői elhanyagolás, stb.

A hozott problémára nyújtott segítő tevékenység jellege:

- információ nyújtása,
- ügyintézésben segítségnyújtás,
- tanácsadás,
- óralátogatás,
- konfliktuskezelés,
- nevelőtestületi ülésen részvétel,
- esetmegbeszélésen, esetkonferencián való részvétel,
- team munkában aktív közreműködés,
- iskolai programokon való részvétel, stb.

A szakemberek munkáját egyéni szupervízióval, esetmegbeszélő csoporttal, szakmai konzultáció lehetőségével segítjük.

13. Szociális diagnózis: Központunk - 2018-tól kötelező elemként - a járás területén szociális diagnózist készít, mely az ügyfél kérésére, és együttműködésével, a családsegítők delegálásával valósul meg. A szociális diagnózist 2018-ban járásonként egy esetmenedzser végezte, aki az EFOP-1.9.4 -VEKOP-16-2016-00001 pályázat keretében mérte fel, és készítette el az erre rendszeresített adatlapon. 2018-ban 48 alkalommal készült szociális diagnózis, amely komplex módon mérte fel az ügyfél által igénybe vett, és igénybe vehető szolgáltatásokat, amelyre szükséglet mutatkozott.

14. A „Társadalmi együttműködés erősítése Kecskeméten” c. projekt Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata vezetésével, Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága Szegedi Tudományegyetem Háziorvosi Oktató Központjával konzorciumi együttműködésben valósul meg.

A projekt célja Kecskemét város leszakadó és leszakadással veszélyeztetett területein élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációjának elősegítése, az akcióterületen élő emberek részére olyan szolgáltatások (egyéni fejlesztés, közösségfejlesztő programok) nyújtása, amelyeknek köszönhetően fejlődnek kulcskompetenciáik, így képessé válnak a munkavállalásra, munkahelyi beilleszkedésre, vagy felkészülnek a későbbi tanulásra, szakma szerzésére, munkavállalásra. A projekt elsődleges célcsoportja az akcióterületen élők közül a szegregált területen élő hátrányos helyzetű lakosok, akik jellemzően alacsony társadalmi státuszúak, alacsony jövedelemmel, alacsony iskolai végzettséggel, kedvezőtlen munkaerőpiaci adottságokkal rendelkeznek, a munkaerő-piacról kiszorultak vagy még nem tudtak belépni oda. A másodlagos célcsoport az akcióterületen élő lakosok.

A 13 fő szociális munkás a munkavégzés során a szociális munka módszertanát és eszközrendszerét használja a projekt sikeres megvalósítása érdekében. Az akcióterületen élő egyéneket és családokat célozza meg, tájékoztatást kapnak a projektről és a projekt biztosította szolgáltatásokról.

Együttműködés a jelzőrendszeri tagokkal

A Család- és Gyermekjóléti Központ feladata a jelzőrendszer működtetése, ennek érdekében jelzőrendszeri felelős és járási jelzőrendszeri tanácsadó segíti a feladat ellátását. 2018. február 16-án megrendezésre került az éves szakmai tanácskozás, amelyen a jelzőrendszeri tagok magas számban képviselték magukat. A törvényi kötelezettségnek eleget téve megtartottuk a szakmaközi megbeszéléseket, rendszeresen esetkonferenciákat, esetmegbeszéléseket rendeztünk. Elkészítettük az éves jelzőrendszeri intézkedési tervet.

Városföld

2018. évben 26 családdal álltunk kapcsolatban. Ebből 28 fő gyermeket alapellátásban, 14 fő gyermeket védelembe vétel keretében és 3 fő gyereket nevelésbe vétel keretein belül gondoztunk. Minden hétfőn ügyeletet tartunk Városföldön, de telefonon, illetve sürgős esetben a családsegítő és az esetmenedzser azonnal elérhető a többi munkanapon is. Rendszeresen találkozik a családsegítő a jelzőrendszeri tagokkal, szociális ügyintézővel, védőnővel, óvónőkkel, iskolai pedagógusokkal stb. Megbeszéljük a gondozott gyerekekkel kapcsolatos problémákat, feladatokat, illetve jelzéssel élnek, ha újabb veszélyeztető körülményt tapasztalnak. A családsegítőnek lehetősége van javaslattal élni arra vonatkozólag, hogy melyik család részesüljön rendkívüli támogatásban, mint pl.: tűzifa, élelmiszercsomag stb. A szünidei gyermekétkeztetésben is kikérték a családsegítő véleményét. Prevenációs tevékenységként egy családból 5 fő gyermek vett részt a nyári táborunkban, ahonnan élményekben gazdagon tértek haza.

A Család- és Gyermekjóléti Központ 2018. december 31-én az alábbi személyi feltételekkel dolgozott

A Család- és Gyermekjóléti Központ 83 státusszal rendelkezik.

Szakmai létszám (81 fő státusz) alakulása 2018. december 31-én:

- 1 fő szolgálatvezető (Családtámogató Szolgálat)
- 1 fő szolgálatvezető helyettes (Család- és Gyermekjóléti Központ szakmai egységvezetője)
- 17 fő esetmenedzser
- 26 fő családsegítő
- 3,5 fő tanácsadó
- 5 fő szociális asszisztens
- 3 fő óvodai és iskolai szociális segítő

Technikai létszám (2 fő státusz) alakulása 2018. december 31-én:

- 2 fő gépkocsivezető

2018. december 31-én a szakmai munkát 24,5 fővel kevesebben láttuk el, ebből 23 fő üres státuszt az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység esetében nem tudtunk betölteni, annak ellenére, hogy az álláshelyek meghirdetésre kerültek.

Képzések, továbbképzések:

A dolgozók tudásának gyarapítása érdekében folyamatosan vesznek részt képzéseken, továbbképzéseken. 2018-ban 8 fő főiskolai /egyetemi képzésben, 28 fő pontszerző képzésen vett részt.

Gyakorlati helyet biztosítunk a közép és felsőfokú oktatásban részesülő hallgatók számára, ezzel is segítve a szakmai felkészültségüket.